LKA

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 5 – 1976 m. VASARIO – FEBRUARY 4 d. – CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atgavus pasitikėjimą, kad Montrealis bus pasiruošęs įgyvendinti Olimpines Žaidynes, Europos televizijos atstovai pasirašė kontraktus su CBC ir COJO atstovais. Vakarų Europos, Viduržemio Jūros krastai sudaro 2 TV grupes, Rytų Europos ir 5-kių kitų social krastu – trečią. Pasirašymo metu iš kairės: Pierre Desroches CBC atstovas, Jaromir Hrebik OIRT atstovas ir Henrikas Juškevičius Sovietų atstovas.

JAV PREZIDENTO VAIDMUO KONGRESE

Kal prez. Gerald Ford'as pasirodė susirinkusiems Kongreso atstovams Washingtone, visas Kongresas, be išimties sustojo ir ilgai plojo. Vėliau, tačiau, kai prezidentas kalbėjo apie valandą laiko, aptardamas krašto padėtį, karštu plojimu kalbą pertraukinėjo tik respublikonai, demokratams susilaikant.

Prez. Ford'o pranešimas, anot amerikiečių žurnalistų, buvęs gerai paruoštas. Daugelį kartų duomenys pabrėždavo prezidento nuveiktus darbus. Esą, nuo to laiko, kai pradėjęs eiti pareigas, krašto padėtis gerėjusi ir jau šiandien yra praėję sunkiausi ekonominiai laikai.

JAV prez. G. Ford kalba Kongrese

Užtikrino, kad tokia krypti – mi ir toliau vairuosiąs politinį vairą.

Ford'as siūlys Kongresui sumažinti mokesčius apie 10 bilijonų dolerių sumoje. Jis prašysiąs priimti biudžetą tik su 40 bilijonų dolerių trūkumu. Taipgi būsią ir kitų pasiūlymų, susijusių su krašto žmonių gerbūviu, c ypač, sveikatos apsaugos reikaluose.

Kalbėdamas apie užsienio politiką, Ford'as priminė, kad jis buvo nusivylęs Kongresu dėl sumažinimo finansinės pagalbos ir dėl visiško uždraudimo vyriausybei kištis jėga į kitų kraštų reikalus. Tokia politika, jo nuomone, pažeidžianti Amerikos prestyžą ir jis jį mėginsiąs atitaisyti, pasiūlydamas 1977 metams padidinti lėšas krašto apsaugos reikalams.

LAUKIA ETNINIŲ GRUPIŲ OLIMPIJADOJE

Per Olimpines Žaidynes 1976 m. Meno ir Kultūros programoje numatyta kviesti iš visos Kanados ir etninės grupės pademonstruoti savo kultūrinį ir meninį turtą, kuriuo prisideda prie Kanados gyvenimo.

Šią programą koordinuoja Canadian Folk Art Council.

Quebec'o provincijai jau yra sudarytas specialus komitetas.

Liepos 24 d. bus specialiai paskirta Quebec'o etninėms grupėms. Kiti meno pasirodymai per Olimpines Žaidynes irgi bus reikalingi aktyvaus etninių grupių dalyvavimo.

Atranka /auditions/ netrukus bus vykdomos Montrealyje.

Suinteresuotos grupės ir organizacijos turi užsirašyti iki 20 vasario, 1976 m.

Gauti anketą ir informacijų galima Olympic Folk Arts Programme, Selection Committee 8607 Boulv. St. Laurent, suite 300, Montreal Que. H2P 2N2. Tel: 384-3410.

BENDRUOMENYBĖS

KONGRESO NUTARIMAI:

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Trečiasis Kongresas, įvykęs 1975.12.20--1976.1.6. Buenos Airėse-Argentinoje, Montevidejuje- Urugvajuje ir Sao Paulyje- Brazilijoje ir atstovaująs Argentinos, Australijos, Brazilijos, JAV, Kanados, Kolumbijos, Švedijos, Urugvajaus, Venecuelos ir Vakarų Vokietijos lietuvių jaunimą, nuoširdžiai dėkoja Argentinos, Brazilijos bei Urugvajaus lietuviams už Kongreso suruošimą ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei už jos visokeriopą moralinę ir finansinę paramą. Aptaręs rūpimuosius klausimus, Kongresas vieningai skelbia III PLJK nutarimus:

JAUNIMO POLITINĖS VEIKLOS REIKALU

1. Jaunimo Kongresas pabrėžia, kad pasaulio lietuvių jaunimo pagrindinis uždavinys yra remti Lietuvos gyventojų ir išeivijos lietuvių pastangas atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. To siekdamas Jaunimo Kongresas pasisako už kovą prieš rusiškąjį imperializmą Pabaltijyj ir primestą komunistinę santvarką Lietuvoje. Jaunimo Kongresas teigia, kad šio tikslo siekti galima įvairiais taikingais būdais, kurie priklauso nuo gyvenamo krašto sąlygų.

2. Jaunimo Kongresas ragina lietuvių veiksnius ir visuomenę remti politinių mokslų studentus bei specialistus.

3. Jaunimo Kongresas įpareigoja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą /PLJS / siekti Lietuvos bylą išlaikyti gyvą tarptautinių problemų sąrašū. PLJS

a. remia pastangas iškelti Pabaltijo valstybių bylą JT-se, ir

b. stengiasi kreipti pasaulio viešąją nuomonę ir paskirų kraštų vyriausybių požiūrį Pabaltijo valstybių klausimu lietuviams naudinga kryptimi.

Atsižvelgdama į mūsų brolių lietuvių kančias Sovietų Sąjungos politinių kali-

a. ryžtasi įtaigoti pasaulio viešąją nuomonę šiuo klausimu, ir

b. remia Amnestijos Internacionalo ir BATUNo /Baltic Appeal to the United Nations/ pastangas juos išlaisvinti.

Jaunimo Kongresas įpareigoja PLJS valdybą skirti vieną savo narį politinės veiklos koordinatorium, kuris

a. politinei veiklai derinti palaikys artimus ryšius su PLB Valdyba ir su VLIKu,

b. PLJS vardu vienų metų bėgyje sušauks politinę konferenciją su PLB ir VLIKu.

c. keturis kartus per metus siuntinės aplinkraščius kraštų LJS politinės veiklos koordinatoriams arba valdyboms, kuriuose skelbs sėkmes ar nesėkmes ir projektus ateities veiklai.

d. rūpinsis politine veikla

i. pasiinformuodamas apie lietuvių ir pabaltiečių politinę veiklą, ir

ii. suorganizuodamas PLJS politinės veiklos koordinacinę komisiją, kuri paruoštų ir stengtųsi įgyvendinti metinį veiklos planą,

e. ragins kraštų LJS arba kraštų LB jaunimo atstovus pasiųsti $ 25 auką VLIKui, kad tie pareigūnai gautų Eltos biuletenį, ir

f. per IV PLJK atstovų suvažiavimą padarys pranešimą apie savo veiklą.

4. Jaunimo Kongresas siūlo kraštų LJS politinės veiklos organizavimo gaires. Suprasdamas, jog kraštuose skiriasi politinės veiklos sąlygos, Kongresas siūlo jomis naudotis pagal kraštų politinės veiklos galimybes.

a. Krašto LJS valdyba paskiria politinės veiklos koordinatorių, kuris

i. palaiko ryšį su PLJS pol. veiklos koordinatorium ir informuoja jį apie krašto politinę veiklą,

ii. palaiko ryšį su krašto LB ir su kitomis organizacijomis bei įstaigomis, kurios rūpinasi politiniais reikalais,

iii. – pasiinformuoja apie lietuvių ir pabaltiečių politinę veiklą, ir

-suorganizuoja krašto LJS politinės veiklos komisiją, kuri paruoštų ir stengtųsi įgyvendinti metinį veiklos planą,

iv. užmezga ryšius su kitomis pabaltiečių grupėmis

v. palaiko ryšį su paskirų vietovių LJS vienetais

...

iv. steigia krašto PLJ politinės informacijos centrą, kuriame būtų telkiama VLIKo, LB ir kita informacija.

b. Krašto LJS politinės veiklos gairės surašomos p. veiklos vadovėlyje.

...

Vadovėlį parūpina krašto LJS politinės veiklos koordinatorius.

c. Dirbdami nuolatinį politinį darbą, krašto ir LJS ir jo vienetų pol. koordinatoriai

i. paruošia laiškus įtakingų vietovės laikraščių laiškų skyriams Vasario 16, Birželio išvežimų ir kitomis progomis, Liet. Katal. Bažnyčios Kronikos, lietuvių politinių kalinių ir kitomis temomis,

ii. organizuoja veiklą politinių kalinių reikalu per BATUNo "Sąžinės Kalinių" planą,

iii. kreipiasi į savo krašto atstovus arba vyriausybę, prašydami iškelti Pabaltijo klausimą tarptautiniuose forumuose, ypač JT

...

iv. paruošia politinius plakatus, kurie galėtų būti kilnojami iš vienos vietos į kitą,

v. paruošia ir platina leidinius ir kitą medžiagą krašto kalba Pabaltijo klausimu, ir

vi. paruošia ir platina politinę literatūrą vietovės lietuviams.

d. Nepaprastiem įvykiam krašto ir vienetų LJS politiniai koordinatoriai

i. yra pasiruošę viešom demonstracijom- žino kur gauti tam tikslui leidimus, kaip išspausdinti lapelius, kaip paruošti plakatus ir kaip informuoti bei angažuoti vietos lietuvius demonstracijom, ir

ii. informuoja vietovės laikraščių, radijo bei televizijos redakcijas ir prašo jų palankių vedamųjų.

IŠKILMĖS ČIURLIONIO GARBEI OTTAWOJ

Daugumoje Čiurlionio minėjimai vyko laisvame pasaulyje savų lietuvių tarpe. Ottawoje, kaip jau buvo skelbta, Čiurlionio festivalis prasidėjo š. m. sausio 17-25 d. savaitgalį ir rengėjų pastangomis iškeltas už lielietuviškosios kolonijos ribų.

Savo laiku M.K. Čiurlionis nebuvo pakankamai įvertintas tarptautiniu mastu. Ir dabar jis užima vienkartinę vietą pasaulio dailininkų tarpe. Džiaugiamės kad ottawiškiai lietuviai išnaudojo palankesnes aplinkybes, gyvendami Kanados sostinėje ir nepagailėjo pastangų jį pristatyti kanadiečiams.

Sausio 17 d. įvyko M.K. Čiurlionio darbų reprodukcijų parodos atidarymas. Parodos garbės globėju buvo Kanados Daugiakultūrizmo Reikalams min. John Munro. Įvertinimo ir padrąsinimo sulaukta iš Senatoriaus Paul Yuzik, dr. L. Francis, M.P., Hon. C. Bennett, P.P.P., Mr. D.H. Morrow, M.P.P., Mrs. T. Keheo, Alderman.

Prof. Joana Vaštokas pristatė didįjį menininką savo paskaita M.K. Čiurlionis and His Place in the History of Art.

Sausio 24 d. National Arts Centre įvyko lietuviškų dainų koncertas, įskaitant ir Čiurlionies sukurtų dainų. Programą išpildė sol. G. Čapkauskienė, sol. V. Verikaitis ir Hamiltono Mergaičių Choras Aidas. Patalpa buvo pilnutėlė lietuvių ir kitataučių publikos. Matėsi ir Kanados valdžios žmonių. Min. Munro atstovavo B. Marshall.

Sausio 25 d. minėjimas buvo užbaigtas pamaldomis ir vaišėmis salėje. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė bei vaišėse dalyvavo Romos Katalikų nuncijus Kanadai arch. Angelo Palmer.

Sekanti festivalio dalis įvyks vasario 14 d. 2 val. p.p. Dail. Antanas Tamošaitis Public Archives of Canada, 395 Wellington Street, skaitys paskaitą Čiurlionis' Art and Charakteristics of Folk Art in His Work.

Šį festivalį organizavo komitetas:

J. Augaitis, p-lė R. Aulinskas, p-lė R. Bogusis, p-lė K. Brazlauskas, B. Čeponkus, p-lė M. Danys, p-nia L. Daunius, I. Gaballus, L. Giriūnas, G. Mitalas, V. Pleckaitis, prof. G. Procuta, V. Radzius, K. Satkevičius, p-nia A. Tamošaitis, A. Tamošaitis, R. Vilbikaitis.

Festivalio koordinatorius- J. V. Danys.

ČIURLIONIO DARBŲ REPRODUKCINIS PAVEIKSLAS PARODOJE OTTAWOJE

• Tautos Fondo Įgaliotiniu Calgario apylinkėje paskirtas Petras DEVENIS, 1959 Lynnover Cres., S.E. Calgaty, Alberta.

– • –

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $ 15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LA SALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

Dirva plati, tik dirbkime

Mūsų eilės kasdien mažėja. Jei pažvelgsime į susirinkusius lietuvius salėse, tai jau matysime žilus ančius plaukus, raukšlėtus, senatvės išvagotus veidus. Tai jau 30 metų sukakties žymė, išvykus iš Lietuvos po II Pasaulinio karo. Vidurinių jų ateivių dalis, kuri atkeliavo iš DP stovyklų, mažai kur reiškiasi, jaunimas čia užaugęs slysta iš lietuviškojo geto. Tačiau mes, vyresnieji, visose organizacijose, privalome vilioti jaunimą į savo tarpą, nes jo per mažai užsikabina ant mūsų mešker ės. Diskusijose dažnai išryškėja jaunimo norai ir pastabos. Jaunuoliai sako, kad tos lietuviškos organizacijos jiems nepadės, nes jie esą gyvenamų kraštų piliečiai ir jiems rūpi šių dienų gyvenimas ir ateitis.

Altas, Vilkas, Balfas, abu susivienijimai/SLA ir LRK/, nekalbant apie įvairių vietovių klubus ir dar gyvuojančias draugijėles, jei neišdirbs plano savo įpėdinių paruošimui, tai mūsų ateitis bus neužtikrinta. Jei Lietuva ilgiau išbus dabartinės okupacijos naikinama, mūsų išeivijos likimas bus liūdnas.

Štai nesenai praėjo Alto suvažiavimas. Kalbėta daug, o bankete net perdaug. Galėjo tik pakalbėti abu gerbiami svečiai, to ir būtų užtekę. Bet kalbėtojų buvo eilės. Tas pats ir kituose suvažiavimuose, bei švenčių minėjimuose. Kai kalbos per ilgai tęsiasi, tai žmonės, o ypač jaunimas, pasidaro nekantrūs ir pradeda nuobodžiauti. Todėl vieną kartą turėtume nustatyti griežtą tvarką: kiek svečiai turi kalbėti, kiek laiko užimtų kitos kalbos bei prezidiumo pristatymas. Tada suvažiavimai ir kongresai nevirs nuovargiu žmonėms ir ypač jaunimui, kuris negali išsėdėti ilgas valandas.

Ko gi norėtų jaunimas ir ką mūsų organizacijos jiems galėtų pasiūlyti? Tai būtų lėšos paremti jų veiklai, padėti moksle, paspartinti įsijungti į lietuvišką darbą ir visą kitą lietuvišką judėjimą. Įtrauktas į lietuvišką gyvenimą jaunimas ne tik padės mums dirbti, bet ir perims mūsų senstančios veiklos barus ir darbus. Bendravimas tarp vyresnės kartos ir jaunimo turi tęstis neperstojančiai visą laiką. Be pretenzijų ir be išdidumo eikime vienu keliu. Visuomeninio darbo daug, tik mokėkime jeiti visi, "nesipūskime" dėl menkniekių, bet gražiai sugyvendami, žygiuokime "minkštai pasiklotu" keliu.

B. Brazdžionis

PANORAMA

VOKIEČIŲ MOKSLININKAI IŠSPRENDĖ GYVYBĖS ATSIRADIMO PASLAPTĮ ?

Max Plank instituto Gottingene, Vakarų Vokietijoje profesorius ir 1967 m. Nobelio premijos laureatas, prof. Dr. Eigen jau prieš keturis metus žurnale " Die Naturwissenschaften " paskelbė naują teoriją apie gyvybės atsiradimą žemėje.

Tai vėl begalinės reikšmės įvykis biologijos moksle, kadangi gyvybės atsiradimas yra centrinė problema biologijoje.

Čia jis bando įrodyti, kad gyvybė atsirado žemėje maždaug prieš 4,2 milijardų metų. Savo hipotezėje Dr Eigen parodo, kad medžiaga " organizavosi " į celes pradžioje gyvybės statymo proceso. Šis " organizavimasis " ilgą laiką laužė galvas biologistams. Terminais, kaip " negrąžinama termodinamika " / irreversible thermodynamics / jis bando dalelyre po dalelytės sudėti į krūvą neišsivaizduojamai energijos – ir – medžiagos saviveiklos / interaction / mįslę, kuri vyko pačioj pirminėj žemės egzistencijoj.

Paskutinieji tyrinėjimai, rodą, kad žemė kaip ir mėnulis, " gimė " tik truputėlį vėliau negu saulė ir saulės sistema – maždaug prieš 4,6 milijardų metų. Tik kiek vėliau, atseit prieš 4,2 milijardų metų, pasirodė gyvybės elementariniai komponentai, vadinami " anaerobic pakaryotes " – paprastų bakterijų pirmtakūnai, iš kurių organiniai statybos blokai / building blocks / vėliau pasirodė.

Žemė turėjusi labai " šaltą " pradžią, nes pradžioje buvusi padengta vandeniu. Atmosfera neturėjusi deguonies, bet turėjo gazinio pobūdžio vandenilio, to bazinio elemento ir dar keletą kitų mišinių, kilusių iš jo.

Jau 1953 m. laboratorijos eksperimentai duplikavo / pakartojo / kas galėjo būti įvykę, kai saulės energija veikė į primityvią aplinką. Paveikta tos energijos, kuri panašėjo į žaibo elektrą, mišinys metono amoniako, vandenilio ir vandens garų, simuliuojant primityvią žemės aplinką, pagamino bazinius gyvybės komponentus. Tie komponentai buvo sekantys : amino rūgštys, gliukozė ir riebalinės rūgštys / fatty acids /.

Išdžiovinant amino rūgščių kondensaciją, sumažinant vandenį energija, susiformuoja macromolekulės, iš kurių formuojasi celės.

Tačiau didžiausias klausimas visuomet, kaip tokios celės, bazinis gyvų organizmų statymo blokas, sukaupia / store / reikalingą informaciją ir susiorganizuoja, kad suformuotų gyvybės grandinę / chain /.

Šis vokiečių mokslininkas pirmąsyk bando sukurti išsamią ir gilią hipotezę, kurios pagrindinė tema yra, kad " organizavimasis " – / selforganisation / yra " neišvengiamas " procesas, kuris paprastai turi įvykti, sudarius tinkamas sąlygas.

Čia pirmąsyk paliečiama problema, kodėl tam tikros rūšys medžiagų ir molekulių " organizuojasi ". Iki šiol daugumas mokslininkų teturėjo tik intuityvią nuovoką, kaip galėtų tatai įvykti.

Šis "neišvengiamas "procesas, kuris įvyko susidarius specifinei serijai sąlygų, veikiančių ant planetos pačioje pradžioje, yra praktiškai neįmanoma, kad vėl pasikartotų ant žemės. Bet tas galėtų pasikartoti kitoje planetoje ar žvaigždėje. Ir labai galimas dalykas, kad yra pasikartoję daugelį kartų universe, bet neįmanoma, kad pasikartotų ant tos pačios planetos, kadangi ji keičiasi.

Universe gali būti tik keletas vietų, kur protinga gyvybė galėtų egzistuoti, bet artimiausia būtų tūkstantį šviesos metų atstume nuo mūsų, kas reiškia, kad pagal mūsų žinojimą šiandien, mums niekada nepasiekiama.

Bet protingos civilizacijos gali pasiekti mus ir mes turėtume būti pasiruošę šiam eventualumui.

Juozas Lukošiūnas

H. Adomonio nuotraukoje lietuviai studentai su svečiais baliavoja Ritz-Carlton hotelyje, per Studentų Sąjungos suvažiavimą Montrealyje.

PASINAUDOKITE PROGA

MAŽOJI LIETUVA III tomas pasirodys spaudoje šių metų pavasarį ir knygos kaina bus $ 15.00. Iš anksto užsisakiusiems ji tekainuos tik $ 10.00.

Knyga turi virš 300 puslapių, joje yra 6 studijos apie Mažąją Lietuvą su žemėlapiais, kurių dalis dar niekur nebuvo paskelbta. Knygą redagavo prof. Martynas Brakas.

Neatidėliodami siuskite knygos užsakymui 10 dol. šiuo adresu:
LITHUANIAN RESEARCH INSTITUTE,
29 West 57th Street, New York, N.Y. 10019.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

AVIACIJOS MAJORO JONO PYRAGIAUS LAIDOTUVĖS

Jau buvo rašyta, kad prieš Kalėdas Adelaidėje mirė Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas, aviacijos majoras, žymus lakūnas ir sklandymo mokytojas Jonas Pyragius. Vienas pažįstamas rašo, kad jo laidotuvės buvusios labai iškilmingos, kokių jis ir užsitarnavęs tenai gyvendamas, palikdamas neišdildomus pėdsakus. Į kapus velionį palydėjo apie 200 mašinų, keli šimtai žmonių. Bažnyčioje ir krematoriume stovėjo garbės sargyba, karstas buvo padengtas LKAS " Ramovės " sk. vėliava, karstą nešė buvę karininkai. Bažnyčioje atsisveikino klebonas, krematoriume – visų organizacijų atstovai. Gyvendamas Australijoje, maj. J. Pyragius labai aktyviai reiškėsi lietuviškoje veikloje, dalyvaudamas keliose organizacijose, kaip " Ramovėje ", Liet. Bendruomenėje, L. Namuose, kur labai daug įdėjo sielos jų papuošimui, išpiaustydamas lietuviškus ornamentus, skulptūras ir pan. Lietuvybės darbuose Adelaidėje velionis J. Pyragius daug kur nebus kuo pakeičiamas. Velionis paliko dukterį ir anūką, gimines Kanadoje ir Lietuvoje. Tai buvo tiesus ir drąsus, per ugnį, vandenį ir mirtį einantis lietuvis, aukštaitis – panevėžietis, Nepriklausomos Lietuvos karininkas.

Kitos detalės iš to pažįstamojo laiško: "...Pas mus Nauji Metai prasideda labai geroje nuotaikoje. Prokomunistinė darbiečių partijos valdžia lapkričio 11 dieną buvo generalinio gubernatoriaus / karalienės vietininko / pašalinta ir per naujus abiejų parlamento rūmų visuotinus rinkimus labai žiauriai pralaimėjo antikomunistinės liberalų ir krašto partijos koalicijai. Nauja valdžia turi abiejuose rūmuose didelę persvarą ir jau atšaukė pripažinimą Baltijos kraštų Rusijai.

Kadaise žadėjote atsilankyti Australijoje ir mus aplankyti. Dabar Jūsų draugų skaičius čia yra sumažėjęs. Kaip jau žinote, majoras J. Pyragius nesenai mirė nuo širdies smūgio. Jo anūkas Povilas rado jį mirusį namuose apie vidurdienį. Iš vakaro dar jautėsi gerai ir niekuo nesiskundė. Buvo Lietuvių Namuose ir tvarkė muziejų – archyvą. Matomai mirė anksti iš ryto, nes buvo išnešęs šiukšles ir padavęs katytei maisto, ką darydavęs rytais apie 6 val. Paskutiniu laiku jis padarė daug pagražinimų Lietuvių Namuose mūsų liaudies motyvais ir buvo pradėjęs rašyti K. Škirpos knygos recenziją, kurioje jis buvo daugiausiai puolamas žmogus " Atsiminimuose " iš viso tuo laiku nebuvusio Lietuvoje, taigi ir negalėjusio nieko prisiminti..."

Toronto, Ont. T. K.

2 psl.

PUIKUS RAŠINYS

"Gero Lietuvio Sąvokos beieškant", L. Grinius sugeba vartoti mąstymo dimensijas spalvingesnes ir turiningesnes, negu eilinio elito atstonės. Perskaičius patiko ir aš reaguoju su poema "Geras".

GERAS SAU,
GERAS TAU,
GERAS IR KITIEMS,
JEI MANE
JŲ KVAILA
AKCIJA NELIES.
JEIGU KAS
KVAILA RAS,
ASILU VADINS,
VEIDRODĮ
NUSIVILKĘS
NETINGĖSIU ŽVILGTERT.
JEI ŽMOGUS
JAME BUS,
AŠ DRĄSOS TURĖSIU
JAM PAAIŠKINT,
JOG JIS AKLAS
ARBA PASIGĖRĘS.
KAS MŪS GERAS,
KAS NEGERAS,
NEIŠSPRĘS IŠMINČIUS:
MES VISI
NEŠVENTI –
KUMŠTIS MŪSŲ GINKLAS !
GAL BUS GERAS,
KAS IŠ MARIŲ
FAKTŲ ĮVAIRIŲ
ŽUVIMIS
PAMAITINS
TUOS, KAM REIKIA JŲ.
DAŽNAS MŪS
SIELĄ – KŪNĄ
SAVOKOM PASVERS...
BET JOS TRUPA,
BŪČIAI JUDANT –
NAUJESNIŲ PRIREIKS !

Redaktoriau, jūs spausdinate visą eilę tokių rašinių, kuriuos kiti sustagarėję redaktoriai nesiteiktų viešai rodyti, biznio sumetimais arba iš baimės... Linkiu turėti drąsos išmintį, naują taką mūsų spaudos džiunglėse. Tokį, kuriuo eidamas skaitytojas pasijustų nesąs išbaigtas asmuo, bet ieškąs ir savęs, ir tos tikrovės, kurioje žmogus gyvena.

K. Baltrukonis.
Chicago, Ill. USA.

Liūtas Grinius, "Gero Lietuvio Savokos Beieškant" straipsnio autorius. Straipsnis buvo patalpintas per 4 paskutiniasias laikraščio laidas.

NL REDAKCIJAI

" Nepriklausomos Lietuvos" 1967.I.6., nr.1, S. Pranckūnas rašo, kad kons. Žmuidzinui skaitant savo kurinį, dėl ilgesnio užtęsimo minia pradėjo nerimauti ūžti, garsiai kalbėti, ploti ir t.t....

Iš tiesų gi, salėj buvo žmonių, kurie norėjo konsulo skaitymo klausytis.

Bet Pranckūno minimoje minioje atsirado keletas pusgirčių tautiečių, kuriems " jūra dabar iki kelių" ... Svarbiausia, kad jie, norėdami pasirodyti prasikutę, turėdami atliekamų dolerėlių alkoholiui, pasijuto besą labai svarbūs. Tai štitokie pusgirčiai iš pradžių nedrąsiai, o vėliau vis drąsiau ir dauglau pradėjo ploti ir triukšmauti.

Salėj, nesant jokių tvarkdarių ir jų niekam nesudraudžiant ar iš salės jų neišvedant, prasidėjo didžioji netvarka.

Minia lieka minia. Ji buvo išjudinta ir atsitiko taip, kad tolimesnis skaitymas pasidarė nebeįmanomas.

Vienas iš tų pusgirčių " drąsuolių", vėliau, šokiams prasidėjus, pasižymėjo ir šokių salėje netinkamu elgesiu ir šokimu, sukeldamas nemalonų valzdą.

Tad, viešose vietose ir subuvimuose turi būti tvarkdariai ir prižiūrėti tvarką.

K. Šakinis,
Toronto, Ont.

Dail. A. Tamošaičiui 70 metų

Pranys Alšėnas

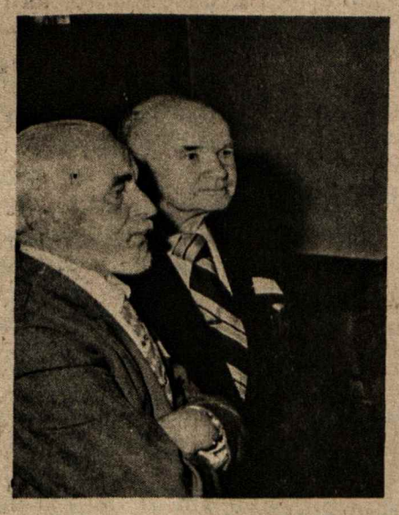

Dail. A. Tamošaitis su žurn. P. Alšėnu besikalba meno reikalais.

Mūsų žymiam dailės darbų meisteriui, Antanui Tamošaičiui, vasario mėn. 15 d. sukanka 70 metų amžiaus.

Sukaktuvininkas dailininkas ir lietuvių liaudies meno tyrinėtojas A. Tamošaitis yra gimęs Barzdų kaime ir valsčiuj, Šakių apskrityje.

Jo 70 m. amžiaus sukaktiės proga-1976 m. kovo 13 d. Toronto Lietuvių Namuose ruošiamas pagerbimas. Ta proga numatoma dail. A. Tamošaičio dailės darbų paroda ir banketas su programa. Sudarytas organizacinis ketas, kuriam pirmininkauja Irena Meiklejohn / tel. 499-1092, arba skambinti p. Mažeikienei tel. 274-4322/.

Šiame rašinyje nerašysiu smulkios sukaktuvininko biografijos, nes apie tai kiekvienas gali pasiskaityti Lietuvių Enciklopedijoje.

Šia proga čia noréčiau pakartoti ne lietuvių pasisakymą apie Tamošaičius /abu Antaną ir Anastaziją, sudarančius labai vieningą ir labai darnų "team'ą"/.

1962 m. kanadiečiai pasisakė apie juos labai charakteringai, o toji laikraščio iškarpa- dar tebėra mano archyve.

Po vieno kito nusivylimo mūsų tautinės reprezentacijos atžvilgiu, taip lygiai po pasitaikančių keistų kurjozų iš kitataučių pusės / pavyzdž. Kanados priešrinkiminės kampanijos metu vienas seniokas- liberalų atstovas į Parlamento narius, paklaustas, ką jis galvoja apie Pabaltiją, atvirai prisipažino, kad jis nežinąs, nei kur jis yra, nei, pagaliau, ką iš viso reiškia tas Pabaltijys/, pasitaiko ir džiugesnių prošvaisčių. Štai Toronto dienraštis The Globe and Mail 1962 m. gegužės 25 d. laidoj atspaudė Rosemary Pitcher gana ilgą / per tris skiltis / straipsnį, užvardintą 'Teach Art of Tapestry Weaving' apie mūsiškius dailininkus Anastaziją ir Antaną Tamošaičius. Straipsnis pailiustruotas abiejų dailininkų nuotrauka / bežiūrinėjančių meninio audimo knygas/ ir vieno kūrinio / gobeleno technika austo Šv. Antano/ reprodukciją.

Iš Guelph paduotame rašinyje autorė praneša, kad ten pradedamos studijinės pamokos apie mažai žinomą šiame krašte meną- meniškų gobelenų audimą, kurias praveda lietuviai dailininkai. Šių dailininkų darbas ir technika esanti gerai žinoma abiejose Atlanto pusėse.

Straipsnio autorė pabrėžia, kad dailininkai Tamošaičiai yra laimėję auksinius medalius Paryžiuje, Berlyne ir New Yorke. Jie dabar dėstą tą komplikuotą meną Ontario Spinners and Weavers Workshop.

Dailininkai Tamošaičiai esą išleidę net 17 knygų iš audimo meno srities, kurios naudojamos Europos meno mokyklose.

Kadangi Tamošaičiai apsigyvenę Kanadoje, tai jie buvę užversti užsakymais ir iš Amerikos bažnyčių bei vienuolynų. Ponia Tamošaitienė taipgi audžianti ir tautinius drabužius įvairiems pasirodymams /ir televizijoj/. Universitetai taip pat beskreipią jų meno kūrinių. Pittsburgh'o universiteto vieno kambario ištisos sienos esančios išpuoštos Tamošaičių meniškais kilimais.

Laike atsinančių dviejų savaičių Ontario Agricultural College Tamošaičiai dėstysią du naujos audimo technikos būdus- kelim ir rolakam, taipogi būsiąs tęsiamas meniškojo gobeleno audimo kursas, kurį dailininkai labai vertiną.

Kaip iš rašinio matyti, dailininkų dėstomasis darbas kolegijoj pradėtas tais metais gegužės 21 d. Pirmiausia, esą, buvę padaryti numatyto audimo brėžiniai, o paskui- būsią įaudžiami pavelkslai. Brėžiniai vėliau kopijuojami, padauginami. Vienintėlis vyras studentas buvęs Geldard G. Bridgen, Toronto dailininkas ir graveris.

Dailininkai buvę atsivežę savo darbo pavyzdžių. Taip jau esą jie įgudę gobeleno meno technikoje, kad beverčiant ir kilnojant, spalvos žaiste žaidžiančios. Be to, esą, abu Tamošaičiai yra ir dailininkai-tapytojai, suruošę savo darbų parodų.

Abu dailininkai Tamošaičiai, kolegijos mokytojai, savo meną parodę praktikoje vos pirmą dieną, pradėję dirbti kolegijoje. A. Tamošaitienė į klasę atėjusi meniškai austu sijonu ir dailiai išgražinta bliuze. Ji, esanti

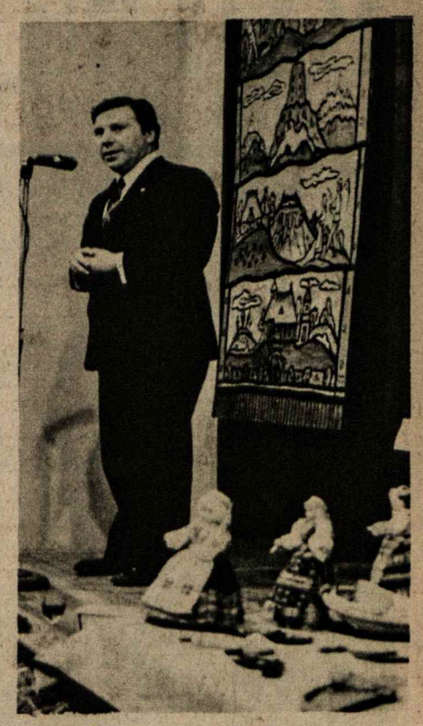

Montrealio miesto atstovas, vice-chairman Yvon Lamerre prie gobelano, per "Vaivorykštės" parodos atidarymą

Nuotrauka R. Lukoševičiutės

nedidelė, labai judri, tarytum dinamo energijos pakrauta, tik sukinosi ten ir šen tarp staklių. Tamošaitis dėvėjęs rankų darbo-mezgimo kaklaraištį.

Malonu pastebėti, kad rašinyje dailininkų vardai ir pavardės parašyti taisyklingai lietuviškai.

Ar ne miela pasiskaityti tokius gražius atsiliepimus apie mūsiškius dailininkus lietuvius ?

Kurk ir nepasenk, mielas Antanai, mažiausia iki šimtinės metų !

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS YRA VYRIAUSYBĖS PASTOVI POLITIKA

John Munro, kaip daugiakultūrių reikalų ministeris, nurodo daugiakultūriškumo linkme visuose Kanados valdžios departamentuose. Jis specialiai domisi daugiakultūre programa valstybės sekretoriaus departamente ir taip pat federacinės vyriausybės agentūrų programomis, skirtomis jo politikai vykdyti.

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS DEPARTAMENTE

Daugiakultūrė programa yra skirta padėti bei skatinti kultūriniam vystymuisi visų Kanados grupių, norinčių išsaugoti savo kultūrinį lobį ir juo praturtinti Kanadą. Sekančios programos padeda siekti to tikslo:

PAGALBA ETNINĖM GRUPĖM

Ši programa teikia profesijonalų pagalbą grupėms viso krašto ir vietiniu mastu organizacijoms ir komunikacijos srityse.

KANADOS TAPATYBĖS PROGRAMA

Ji siekia stiprinti mažumų grupių kulturinį identitetą, skatinti didesnį supratimą bei pažinimą kultūrinio Kanados įvairumo per rankdarbius, teatrą, etninio meno festivalius ir literatūrą.

ETNINĖS KANADOS STUDIJOS

Vadovaujant patariamajam etninių Kanados studijų komitetui, sudaromos programos tirti etninėm studijom Kanadoje. Patariamasis komitetas taip pat administruoja vizituojančių profesorių ir lektorių programą Kanados universitetuose.

NEOFICIALIŲ KALBŲ MOKYMO PRIEMONĖS

Ši programa parūpina lėšas paruošti ir pagaminti mokymo priemones kalbų klasėms.

DAUGIAKULTŪRIŲ CENTRŲ PROGRAMA

Padeda savanoriškom grupėm organizuoti daugiakultūrius centrus vietinėse bendruomenėse.

IMIGRANTŲ INTEGRAVIMO PROGRAMA

Padeda įvairiom grupėm, teikiančiom pagalbą, imigrantams, kad galėtų pilniau įsijungti visuomeneje.

PROJEKTAMS REMTI PROGRAMA

Skiria lėšas savanoriškom grupėm ir tuo būdu remia jų daugiakultūrę veiklą.

VALSTYBINĖJE FILMŲ VADYBOJE

Valstybinė Filmų Vadyba, kaip savo įnašą į daugiakultūrę programą, yra pagaminusi apie 400 filmų 19 įvairių kalbų. Tie filmai yra nemokamai gaunami Valstybinės Filmų Vadybos raštinėse šiuose miestuose: Vancouver'y, Winnipeg'e, Toronto'e, Montreal'y, Ottawa'je ir Halifax'se.

VALSTYBINIAME ŽMOGAUS MUZĖJUJE

Valstybinis Žmogaus Muzėjus Ottawoje renka istorinę medžiagą visų Kanados etnokultūrinių grupių tradicijų. Muzėjus turi surinkęs daug meniškų rankdarbių, įrekorduotų magnetofono bei vaizdinių juostų ir filmų. Specialus dėmesys kreipiamas į liaudies architektūrą, namų baldus, primityvią maisto gaminimo techniką ir rankdarbius, tradicinius pasakojimus, šeimos ir bendruomenės gyvenimą, šventes bei apeigas. Rengiamos kultūrinės parodos, jų tarpe ir kilnojamosios.

VIEŠUOSE ARCHYVUOSE

Etninis Valstybės Archyvas rūpinasi suradimu bei apsauga etnokultūrinės medžiagos, kad ji nepražūtų ar nebūtų sužalota. Atitinkamų sričių specialistai pradėjo rinkti medžiagą reikšmingo bei svarbaus mūsų gyvenimo aspekto, kreipdamiesi į etnokulturines organizacijas, sąjungas bei paskirus asmenis.

VALSTYBINĖJE BIBLIOTEKOJE

Valstybinė biblioteka suorganizavo daugiakalbę tarnybą. Jos tikslas – įsigyti knygas neoficialiomis kalbomis, vartojamomis Kanadoje, ir padaryti jas prieinamas per viešasias bibliotekas; išplėsti turimus neoficialiom kalbom knygų rinkinius daugumoje bibliotekų. Pirmoji knygų siunta dešimtyje kalbų buvo išsiųsta iš Ottawos 1975 m. kovo mėnesį. Planuojama pridėti kasmet penkias naujas kalbas prie turimųjų 70 kalbų.

Norintieji pareikšti savo nuomonę arba gauti platesnių informacijų rašykite:

Multiculturalism, P.O. Box 366, Station A, Ottawa, Ontario K1N 8Z9

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon John Munro
Minstre chargé du multiculturalisme

Multiculturalism
Multiculturalisme
MULTICULTURALISM

MIRĖ AGRONOMAS VLADAS TIŠKUS

1975 m. spalių mėn. 31 d. Šaulių Karolio Požėlos kolchoze mirė Vladas Tiškus. Buvo gimęs 1906 m. Būdų vienkiemyje, Betygalos valsčiuje, Raseinių apskrityje.

1923 metais Vladas įstojo į Žemės Ūkio Technikumą Dotnyvoje, kurį baigęs 1927 metais, tęsė studijas įkurtoje Lietuvos Žemės Ūkio Akademijoje. 1931 metais išlaikęs diplominius egzaminus ir apgynęs diplominį darbą, gavo dipl. agronomo ekonomisto vardą.

1932 metais matome Vladą kaip visos Lietuvos jaunųjų Ūkininkų Ratelių /JŪR/ vyr. instruktoriumi, Jaunojo Ūkininko savaitraščio ir JŪR Vadovo redaktoriumi. Neužilgo Vladas buvo paskirtas Žūmės Ūkio Rūmų vicedirektoriumi, direktoriumi ir 1940 metų pradžioje Žūmės Ūkio Departamento direktoriumi.

1940 m. birželio mėn. 15 d. turėjo įvykti visos Lietuvos JŪR sąskrydis dešimtmečiui atšvęsti Vilniuje, o sekančią dieną t. y. birželio 15 dieną, Korp. Jaunoji Lietuvos iškyla Trakų pilyje, globojama fūlisterio Vlado Tiškaus. Jo paskutinis telefoninis pasikalbėjimas iš Kauno su Korp. Jaunoji Lietuva Dotnuvoje bolševikų buvo nutrauktas.

1940 spalių mėn. iš 11 į 12 dienos naktį Vladas buvo areštuotas ir ištremtas per pirmąjį trėmimą į Sibirą.

Aštuonerius metus Vladas mokėsi Technikume ir Žemės Ūkio Akademijoje ir tiek pat dirbo Neprikausomoje Lietuvoje kaip agronomas ir visuomenininkas. Triskart po aštuonerius metus nešė vergo jungą Sibire, Lenos upės Deltoje, pačioje šalčiausioje vietoje. Su palaužta sveikata grąžintas į Lietuvą, kad numirtų kaip XX amžiaus baudžiauninkas, stumdamas karuką su žemėmis rožėms sodinti Karolio Požėlos kolchoze.

V. D.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Gražus skaičius 30: ritmiškai sodri trijų dešimtukų kiekybė. Lyg sybrendimo simbolis. Lyg šiaip aiškus, užtikrintas kompiuterio pranešimas.-

Šis 30-tasis METMENŲ numeris yra beveik šio leidinio, išeinančio 4 kartus per metus, subrendimo ir dėmesio strėlių sintezė.

Didelės dozos poezijos, dailės aprašymų, dailės darbų nuotraukų, alegoriškos ir subtilios prozos poezijoje.

Svarstymai Čiurlionio dailėtyros klausimais, kūrybos analizė - poezijos; romanų iš "anapus"/geležinio uždangos/ The Balts ir The Slavs anglų kalbos kritikoje. Istorijos filosofija. In memoriam kurybiškos, per anksti mirusios asmenybės...

Stiliaus rafinuotumu, modernumu apipavidalinime, įvairumu, analizių aštrumu, bendru kūrybingumu šis leidinys yra nepamainomas. Jei ir vienintėlis būtų toks leidinys mūsų išeivijoje-jis atstovautų ką mes sugebėjome geriausio išlaikyti čia, savęs nepraradę ir išvystyti Jei ir vienintėlis būtų toks, nereikėtų raudonuoti prieš savus nei prieš kitataučius. Ne tik raudonuoti, bet galima ir suteikti jėgų kitiems. O jį perskaičius ir pavarčius, pradedi galvoti, kad pradedame išpirkti tuos vargšus, užguitus ir kadaise beraščius mūsų kūrybinguosius nepalaužiamus brolius ir seseris.

Tenebūna, 30-am numeriui pasirodžius, jis žinomas ir brangintinas tik vienos kartos, vienos rūšies žmonių.

B.V.N.

Iš
METMENYS /30/

Antanas Gustaitis

LAIŠKAS IŠ ANAPUS

Mielas broli, rašau ne iš bado,
Ar apnuogęs, pagraužtas vargų.
Nebetrūksta nei vodkos, nei vado,
Esu sveikas, o sunkiai sergu:
Ar džiaugiuosi, liūdžiu ar kenčiu -
Regis stovi kažkas už pečių...

Kartais naktį į patalą virtus,
Noris tarti žmonelei ausin,
Kad mūs kiemsargio protas netvirtas,
Kad vis kaupiasi melas gausyn,-
O po pirmojo žodžio jaučiu:
Kalbam dviese, o lyg su trečiu...

Kai žygiuojame gretose liaudy
Su buržujų pasaulio karstu,
Jei sustoju,- vaiduoklis užčiaudi,
Net su vėliavos kotu virstu
Ir, vėl bėgdamas zuikio greičiu,
Paskutiniąją dvasią pučiu.

O šešėlis už nugaros lydi
Pro šventyklą, smukles ir kapuos,
Vis juntu jo nematomą dydį
Ir bijau, kad mirtim sukvėpuos
Ir sukeiks, kad jo šlovę švenčiu,
O prikandęs liežuvį dančiu...

Jurgis Blekaitis

AŠ ILGIUOSI RENESANSO

Brabanto rezginiai. Damasko durklas.
Ir žalios akys-alkana šviesa
vyšniniame sunkaus aksomo fone.
Sustingsta saulė durklo ašmeny
nuožmia, svaiginančia savajone tavo,
valdove. O už lango- smailos kalvos,
kaip stūlas upė mėlynuoja. Tyko
nebūti miestai tavo mintį. Ir alkštėn
bedantė ragana atjoja ožiu.
Ten Esmeralda viršum jos gaurų
ore išrašo deimantinėm raidėm,
dantytas, renesansinis lėktuvas,
kurį paleido meistras Leonardo
iš katapultos - paskraidyt ir krist
į vėsią upės užmarštį. Jis pats,
pamišėlis barzdotas, skraido linksmas,
tave, valdove, išsvajojęs, miestą
ir tavo durklu smeigiančias mintis,
už rezginius Brabanto raizgesnes.

Neliepk man grįžt iš tūkstantis penki
šimtai penkioliktųjų metų žemėn,
į ateitį, į pelenus dienų,
išblėsusių su prarastuoju rojum,
kur lyg vaivorykštė virpėjo danguje
pavasariškas vardas Esmeralda.
Toks profilis- lyg rytas pažadėtas,
porcelianinis, išdidus, nuožmus.
Įbesk į širdį durklą damaskinį.
Tegul pabirs rubinais ant aksomo
vyšninio kraujo verdantys lašai,
tenusagstys jie rezginius Brabanto
ir žvilgsnyje žaliam tegul sustings.

Iš:
PLASTINIO GAUBTO MISLĖ
Petras Melnikas

...

Jau seniai čia mane vis atveda

Jau seniai čia mane vis atveda klausimas. Ar yra jau knyga, kuri man parodys, kaip išeiti iš mane gaubiančio, rodos, plastinio GAUBTO, po kuriuo patekau ? Daužausi po juo lyg musė. Atsimušu į jį įsidrėksdamas. Gal dėl ignoracijos ? Dėl mane apėmusio nekonstruktyvaus bevil-tiškumo ? Nežinau kur "apsikrėčiau" juo. Gal tai tik praeinantis stovis, kurio atostogaudamas atsikratysiu? Kolkas jis mane slegia. Stengsiuos jo atsikratyti.

Prisipažinsiu, būna momentų, kai viskas eina kaip reikia. Bet opakinis gaubtas stovi mane iš viršaus apglėbęs. Jaučiu, negaliu jo nei pasiekti, nei prakrapštyti. Nes opakiniai dažai ant JO kažkieno gudriai užtepti. Iš lauko jie nepasiekiami. Ir šitoks galvojimas tęsiasi gal jau kelerius metus. Gal daugiau.

Geriau pagalvojęs, šios kvailos ligos mažus simptomus randu, nuvesdamas mokslišką minties siūlą net iki vaikystės/ apie gulėjimą lopšyje dar nesugraibau moksliškų duomenų,/ ir tikiu, kad mano vaikystėje, pagal Freudą, būta vienišumo; man atrodo, kartais keista nykuma... Pavyzdžiui:

Atsimenu tuščią gatvę gegužės mėnesį. Tėvai išėję bažnyčion, o aš, gal keturių metų bekelnis, einu smėlėta, negrįsta gatve ir girdžiu pro langus žmonių balsus, susumaišytus su išklerusio gramofono primityviom "bubličkų" melodijom. Paskui, rodos, akis skaudžiai durta didžiuliai pienių laukai, spengia ausyse įkyrus bičių dūzgimas, matyti šlaitas. Ir toliau, beveik horizonte, šlakas dangaus kopijos, apytispindinčios klaikiai gražiame, ramiame Nemune. Sakysite, tai ne klaiku, bet gražu!

Taip, gal tai yra kiek keista ir kvailoka...SKAUSMINGAS GROŽIS. Grožio pajutimas, rodos, ir vėliau buvo palydimas skausmo: parodose, literatūroj, net įsimylėjime. Šis estetinio pajutimo lydimas skausmas ateidavo gal todėl, kad jame dalyvavau aš tik vienas, nežinodamas, ar kiti taip jausti galėjo. Taip man ateidavo ir "estetinio vienišumo" gaubtas, pirmieji simptomai, kurių nesupratau. Bet tai labai sena istorija.

Neseniai pajutau, kad dalykai kiek vlogėja. Manyje atsirado dar vienas- monotonijos matavimo instrumentas. Aš vis matuoju LAIKĄ ir išsigalvoju tuzinus būdų, kad minutės greičiau prabėgtų. Dienos man atrodo, labai prailgėjo- kartais be pabaigos. Laikas slenka, slegia, turi svorį, ir todėl jį matuoju, kaip valstininkas, kilogramais, ir kas trečią dienos dalį nuimu, numesdamas krepšį.

PAŽINKIME PRAEITĮ !

Iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

/tęsinys/

Kunigai bei vienuoliai buvo išskirti iš valstybės teismų jurisdikcijos; juos teisti buvo pavesta bažnytiniems teismams, kurie laikėsi kanonų teisės. Tokiu būdu buvo Lietuvoje įvesta trečioji teisinė sistema, greta lietuviškosios ir rusiškos teisės.

Tuo pat laiku Lietuvos miestuose buvo įvesta ketvirta teisinė sistema, būtent, vokiškoji teisė, kuri išsivystė Magdeburgo mieste ir rėmėsi Saksų Veidrodžio teisynu /Sachsenspiegel/. Magdeburgo teisė per Čekiją ir Lenkiją pasiekė Lietuvą ir buvo valdovo, o vėliau seimo, įvedama įvairuose miestuose, pradedant Vilniumi 1387m, baigiant įvairiais smulkiais miestais net keturiais šimtmečiais vėliau, XVIII a. pabaigoje. Lietuvos teisinėje santvarkoje Magdeburgo teisė reiškė tą patį, ką ir miesto savivaldybė, ir kiekvienam miestui, kuriam buvo suteikta savivaldybė, tuo pačiu buvo suteikta ir Magdeburgo teisė arba magdeburgija.

Privilegijos buvo duodamos ne tik luomams, bet ir tautinėms mažumoms, būtent, žydams ir totoriams, laiduodamos jų tikėjimų laisvę ir reguliuodamos jų teises ir pareigas.

Kita privilegijų grupė buvo suteikta atskiroms teritorinėms valstybės dalims, Rusios kunigaikštijoms ar etnografinėms Lietuvos žemėms. Pastarųjų gal svarbiausia privilegija buvo suteikta Žemaičiams, laidavusi tos žemės autonomiją i savitą santvarką, skirtingą nuo kitų Lietuvos dalių, kuri išsilaikė per visą nepriklausomos valstybės gyvavimo laiką, iki 1795 metų. Nuo šios privilegijos laikų valstybė imta vadinti Lietuvos, Rusios ir Žemaičių didžąja kunigaikštija; taip valstybė vadinama ir Lietuvos Statuto įžangoje.

Tokiu būdu Lietuvos teisės istorijoje galima skirti du periodu: iki 1387 m. papročių teisę, o vėliau maišytą privilegijų ir papročių teisę.

Pirmojo Statuto Istorija

Pirmasis rašytas teisynas Lietuvoje buvo dar 1468m išleistas Kazimiero. Šis teisynas apėmė tik baudžiamąją teisę; daug jo nuostatų buvo vėliau įtraukta į Statutą. Kazimiero teisyno išleidimas rodė, kad krašte brendo reikalas įvesti rašytinius įstatymus.

Anų laikų Lietuvoje teismas, administracija ir karaliaus dvarų valdymas buvo rankose urėdų /pareigūnų/, kurie buvo įvairiai vadinami: valvadomis, seniūnais, tijūnais ar laikytojais. Įvairių funkcijų sukoncentravimas tose pat rankose suteikė pareigūnams labai didelę valdžią, ir vietos gyventojai liko jų priklausomi. Ši padėtis galėjo tęstis tol, kol įvairių krašto dalių bajorai neturėjo savo tarpe ryšių ir nesijautė pakankamai galingi priešintis aukštųjų pareigūnų galybei. Bajoro jėgos ir vienybės pajutimas ėmė augti, kai prasidėjo sunkūs, vis besikartojantys karai su Maskva, kurių naštą labiausiai pajuto bajorai nes juos sunkiausiai lietė valstybės gynimo prievolė. Maskvos karai netik iškėlė bajorijos, kaip krašto gynėjų, reikšmę, bet ir suvedė visų Lietuvos dalių bajorus vienon vieton, kariuomenės stovyklon, kur jie galėjo susipažinti ir pasitarti. Be to, imta kaskart labiau kviesti bajorus į seimus, kur buvo svarstomi gynybos reikalai. Bajorai, pajutę savo galią, ėmė rūpintis savo teisėmis, ypač turėdami prieš akis plačias bajorų teises kaimyninėje Lenkijoje. Vienas pirmųjų jų pageidavimų buvo noras sumažinti vaivadų ir kitų urėdų teisminę valdžią, privertčiant juos spręsti bylas pagal visiems prieinamus, rašytus ir visam kraštui bendrus įstatymus.

Dar 1501 m. didysis kunigaikštis Aleksandras pareiškė, kad Statutas numatomas paruošti. Aleksandro įpėdinis Žygimantas Senasis buvo 1514 m. seimo prašomas išleisti Statutą, bet tuomet nieko tuo reikalu nebuvo padaryta. Statuto projektą svarstė 1522m. seimas, ir tais metais valdovas išleido privilegiją, kurioje pažadėjo išleisti rašytus įstatymus. Statuto išleidimas syjt su Žygimanto noru pakelti savo jaunutį sūnų Žygimantą Augustą į didžiuosius Lietuvos kunigaikščius ir tam laiduoti Lietuvos visuomenės pritarimą. Tad nenuostabu, kad Žygimanto Augusto paskelbimas didžiuoju kunigaikščiu ir Statuto patvirtinimas įvyko 1529 m. tame pačiame seime.

Nėra aiškių žinių, kas parengė pirmąjį Statuto tekstą, bet istorikai laikosi nuomonės, kad jis buvo parengtas valstybės kanceliarijoje, kuriai tuomet vadovavo kancleris Albertas Goštautas.

...

Jau po penkiolikos metų Pirmąjį Statutą išleidus, 1544 metais seimas pas prašė naująjį valdovą Žygimantą Augustą, kad Statutas būtų pataisytas, ir Statutui taisyti buvo sudaryta komisija, kuriai pirmininkavo Žemaičių vyskupas Jonas Domanevskis. Ši komisija dirbo daugelį metų, rengdama pataisyto Statuto projektą. Tuo pačiu laiku buvo leidžiami naujį įstatymai, kurių svarbiausias, priimtas 1564 m. Bielskio seime, panaikino teisinius skirtumus tarp ponų ir bajorų, įvedė pavietų savivaldą ir renkamus teisėjus /Red. p./. Šitie nuostatai turėjo būti įjungti į naujo Statuto projektą. Pagaliau 1566 m. valdovas Antrąjį Statutą patvirtino, ir 1529 metų Statutas nustojo veikti.

Visi trys Statutai praašyti Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos kanceliarine kalba. Tai buvo slavų kalba, kurioje buvo ir grynai lietuviškų - žodžių, k. a. duoklė, dailidė ir kiti.

Pirmojo Statuto rankraščiai ir leidiniai

... Kai 1566 m. buvo priimtas Antrasis Statutas, esamieji Pirmojo Statuto egzemplioriai nustojo praktinės reikšmės, ir niekas nesirūpino jų saugojimu. Iki mūsų laikų išliko tik keli jo egzemplioriai: vienas jų dabar esąs Leningrade, kadaise yra buvęs Slucko jėzuitų bibliotekoje, ir todėl vadinamas Slucko rankraščiu. Du rankraščiai yra Lenkijoje: vienas Varšuvoje, vadinamas Zamoiskio rankraščiu, kitas grafų Dzialynskių rinkiniuose, Kurnike. Dar vienas, vadinamas Firlėjaus rankraščiu, buvo žinomas XIX amžiuje, bet dabar nebežinia kur yra. Taip pat yra žinomas statuto vertimas į lotynų kalbą, vadinamas Pulavų rankraščiu. /b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ŽIEMOS ŠVENTĖS AMŽINOS VASAROS KRAŠTE

— 1. a.

Amžinas vasaros kraštas. Šiaurės Amerikos žemyno rytinį pietų pusiasalį Floridą tektų vadinti amžinos vasaros kraštu. Florida iš rytų yra apsupta Atlanto vandenynu, o iš vakarų - Meksikos įlanka. Visa pusiasalio pakrantė yra smėlėta ir jūros dugnas daugumoje yra nuolaidus.

Šiaurinė krašto dalis turi tris sezonus metuose: pavasarį, vasarą ir rudenį. Šalčiausiais metų laikais sausio ir vasario mėnesiais, gal kai kada ir susidaro šalna ar lengvas gruodas naktimis. Dažniau dienos metu viskas atšyla ir temperatūra siekia 65 l. F.

Vidurinę juostą sudaro Orlando apylinkė su garsiuoju Disney World pramogos centru. Šį pramogos miestą kasmet aplanko keli milinojai asmenų.

Auksinis ruožas. Pati pietinė pusiasalio dalis yra pusiau tropikinio klimato juostoj. Rytinė pajūrio pakrantė, tarp Miami ir North Palm Beach / apie 150 mylių ilgio ir 10 mylių pločio /, yra vadinama "Golden Strip". Šitoje juostoje maloniausias ir tinkamiausias žmogui klimatas yra aršiausios žiemos mėnesiais / sausio, vasario, kovo /. Todėl nenuostabu, kad čia yra išsivysčiusios pačios prašmatniausios kurortinės ir prekybinės šakos. Puiki smėlėta pakrantė, nuolaidus jūros dugnas, šilta bei pastovi oro ir jūros vandens temperatūra, sut aukė milžiniškus investatorių išeklius. Jie išvystė bei ištobulino šią sritį, kuri kasmet sutraukia milijonus atostogaujančių. Investatoriai nusausino pelkes, pravedė kelius ir kanalus. Kurortiniai pastatai, dangoraižiai, ištaigingos parduotuvės bei pasilinksminimo vietovės aprūpintos moderniausiais techniniais įrenginiais.

Bet centro ir vietinė valdžia nori taip pat išlaikyti šio krašto natūralinį veidą. Įsteigė viešuosius parkus ir išleidė įstatymus apsaugoti tropikinei augmenijai ir gyvūnijai. Už gana menką atlyginimą turistas gali pasigrožėti ir flora ir fauna.

Krašto pajamos. Tik šiaurinė krašto dalis / Jacksonville/, truputį vidurinė/Tampa/ ir pietinė / Miami / turi šiek tiek pramonės. Likusioji dalis yra kurortinė ir žemės ūkio. Žemės ūkyje vyrauja apelsinų ir gyvulių ūkis. Visose kitose vietovėse yra smulki pagalbinė, aptarnaujanti turistus pramonė.

Sausio, vasario ir kovo mėnesiais į Floridą suplaukia milžiniškos turistų masės. Kai balandžio mėnesį turistai išvažiuoja, Florida pasilieka beveik tuščia. Pensininkai ir tie stengiasi vasarą praleisti žemyno šiaurėje. Belieka tik administracijos tarnautojai, kai kurių pastatų ir parduotuvių savininkai, policinė apsauga ir sveikatos punktai.

Įkurdinimo pastangos. Vietinė valdžia stengiasi padidinti nuolatos gyvenančių skaičių. Kadangi nėra pramonės, nėra nei jaunos kartos, nuolatos čia dirbančios ir gyvenančios. Nebent iš šiaurinių pramonės vietovių komandiruoti tarnautojai. Bet ir tie stengiasi išsprukti į šiaurinę žemyno dalį, nes ten atlyginimai yra aukštesni ir gyvenimas verda kiaurus metus.

Valdžia, negalėdama nieko viliojančio pasiūlyti jaunajai kartai, stengiasi prisivilioti senąją kartą - pensininkus. Senajai kartai, išėjus iš produktyvaus amžiaus ribos, nebesinori gyventi aršios žiemos klimate. Jie ieško šiltesnio oro ir pastovesnės temperatūros, kur nereikia nei rūbams, nei kūrui daug pinigų išleisti. O tokios klimatinės sąlygos randasi Floridoje. Todėl valdžia, turto savininkams, peržengusiems 65 - tuosius metus, suteikia lengvatų nekilnojamo turto srityje. Daug statybinių firmų užperka milžiniškus žemės plotus ir stato gyvenamus namus. Susidaro ištisos senųjų kolonijos. Jos dažniausiai nuošalyje nuo didžiųjų kelių, nuo turistinių vietovių. Gyvenami pastatai statomi ir įrengiami pagal paskutinius techninkos reikalavimus.

Floridos pusiasalis geriamą vandenį gauna iš Georgia valstijos vamzdžiais. Hurikanai iš Atlanto vandenyno oro sukūriai iš Meksikos įlankos, gana dažnai padaro kraštui nuostolių. Pastatų draudimas, elektros energijos sunaudojimas vėsintuvams ir sąšlavų išvežimas sudaro nemažai išlaidų savininkams.

Susisiekimas su Florida yra greitas ir patogus 75-ju greitkeliu. Puikūs viešbučiai, moteliai ir restoranai tęsiasi dviem greitkelio pusėm.

Kelionė Floridon. Šiemet man užsiliko keletas neišnaudotų vasaros atostogų dienų. Žmonai ir sūnui atsirado laisvo laiko. Susidarė puiki proga atšvęsti Kūčias ir Naujuosius Metus tropikų krašte.

Pravažiavę Londoną/Ont/, išvažiavome iš sniego zonos. Keliai švarūs ir neslidūs, tik gruodas laukuose. Sakoma, kad į pietus nuo Toledo nei sniego, nei ledo neužtinkama. Tiktai retkarčiais užtinkama žiemos išdaigų Kentucy ir Tennesee kalnuose.

Traukiame pro Alabamos valstiją Panamos miestan prie šiaurinės Meksikos įlankos. Nepapras ai gražūs kalnų vaizdai. Greitkelis švarus ir apytuštis. Jokių duobių bei plyšių. Mat, klimatas švelnus, nėra staigių temperatūros svyravimų. Vanduo nepavirsta į ledą ir neplaišina greitkelio. Pravažiuojame Birmingham ir Montgamery. Gražūs, švarūs pietinio stiliaus trobesiai. Skirtingi nuo šiaurinių. Išvažiuojame iš Alabamos ir įvažiuojame gražiu, plačiu keliu į šiaurės Floridą. Gražiuose, tankiuose miškuose pakelėje jau matyti pasiautropikinės augmenijos.

Sunny Hills. Tokiu vardu, 40 mylių į šiaurę nuo Panamos miesto, y a pavadinta "Deltonos" statybos b - vės kolonija. Miške, aukštoje vietovėje, tolokai nuo kitų gyvenamų centrų. Kalneliai ir slėnys, maži ąžuoliukai, asfaltu išgrįstos gatvės, patogūs 18-26 tūkstančių dolerių vertės gyvenamieji namai. Šiuo metu ten nuolatos gyvena apie 150 šeimų /450 asmenų /. Nemažai lietuvių iš New Yorko ir Čikagos yra nusipirkę ten sklypus. Tik nė vienas iš jų dar ten negyvena. Ar gyvens kada ? Nežinia.

Kelionė į St. Petersburgą. Permiegoję Panamos mieste, vykstame į St. Petersburgą. Gražus, vingiuojantis kelias, vedąs pro tankius miškus, saulėtas sekmadienio rytas ir tyras pajūrio oras daro kelionę ypatingai malonia. Lėkštas ir negilus pajūris nuo Panamos miesto iki Clearwater - St. Petersburg palūko tą ruožą neišvystytą. Nei jūros navigacijai, nei kurortams pakrantė visiškai netinkama. Labai mažai gyvenviečių pakeliui. Kai kurie namai apleisti, palikti Dievo valiai. Privažiuojame Clearwater ir St. Petersburg Beach. Graži vietovė, puošnūs pastatai.

Rytinėje Floridoje. Iš St. Petersburgo perkertame pusiasalį ir atsidūriam Atlanto vandenyno pakrašty. Kūčių dieną susirandame nebrangų, patogų butelį prie pat jūros Pampano Beach kurorte ir apsistojame čia.

/Bus daugiau/

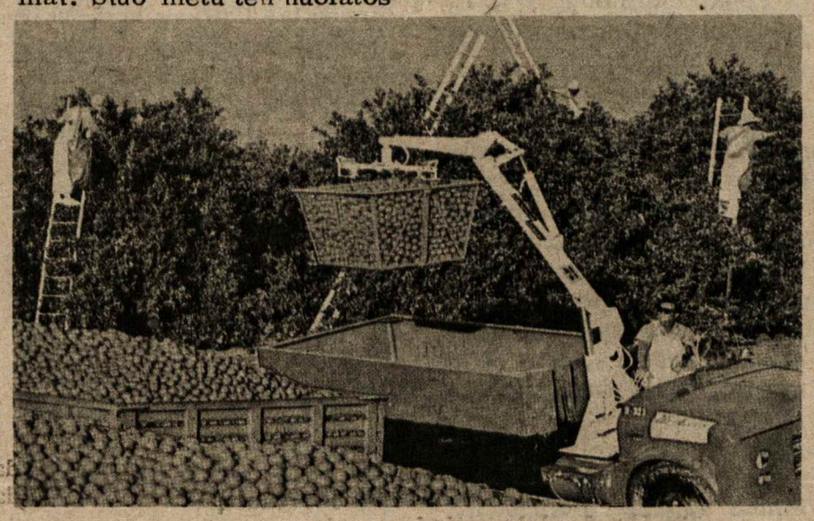

APELSINŲ - ORANDŽIŲ SKYNIMAS FLORIDOJE.

po Chicagos dangum

- Lietuviški filmai -

Lietuvių Foto Archyvas, kuriam vadovauja kun. Kezys, pasiryžęs išleisti keletą filmų: rengiama Simo Kudirkos sutikimai Chicagoje, prel. Krupavičiaus, prof. Brazaičio ir kt.

Taip pat dr. J. ir T. Bogutai, įsigiję savo video filmavimo kamerą ir prožektorius, kuria naujų įvykių filmus. Jie jau buvo padarę įvairių epizodų, o gruodžio 8 d. turėjo pirmą parodymą- premjerą "Simas Kudirka" Chicagoje". Jei žiūrėsime istorinių atžvilgiu, šis filmas nusakys 1974 m. didžiausią lietuvių gyvenime įvykį. Dviejų valandų filmas mirga entuziazmo vaizdais, pasikalbėjimais, pvacijom. Mero Daley priėmimas, ir Kudirkai Chicagos garbės piliečio medalio įteikimas. Jaudinantieji vaizdai su visa Kudirkų šeima ir gelbėtoju latviu Brieze. Prie šio filmo dirbo Alenskas, Baleška, abu Bogutai, J. Bradūnas. Visą redagavimą atliko Bogutai. Tenka linkėti, kad p. Bogutai fiksuotų ir toliau visus žymesnius įvykius, kad juos paremtų LB Kultūros Taryba- juk tai bus nepakeičiamas palikimas ateičiai.

-Anglijos-Britanijos lietuvių klubas-

Metinis susirinkimas įvyko Vyčių salėje gruodžio 14 d., kurį pravedė A. Bagdžius sekret. p. Maskvytis, pirm. p. Palubeckas. P. Jokubka padarė veiklos pranešimus, o A. Pužauskas paskaitė revizijos aktą.

Pagerbti trys mirę nariai: Leščinskas, Kunevičius ir Rumšienė.

Nutarta tęsti LF rėmimą, paskirta Katalikų Šalpai, Brazinskams, prof. Jurgučiui, spaudai ir radijo valandėlėms, Lietuvių TV, J. Centrui ir kt.

Slaptu balsavimu į V-bą išrinkti šie veiklūs nariai: J. Šidlauskas, V. Palubeckas, A. Lakas, A. Paliulionis, K. Rožanskas, P. Rumša, J. Jokubka. Tikimasi, kad klubas gyvuos ir savo gerais darbais sutelkdamas lėšas, parems gerus lietuvių užmojus.

Ateinantis parengimas JC vasario 14 d.

-Mažėja lietuvių skaičius-

Iš Chicagos ir apylinkės miestų vieni lietuviai išvažinėja, kiti nutausta, kiti gi numiršta...

Žymus Cicero veikėjas K. Deveikis krito eidamas gatve ir mirė. Inž. Jonas Jasiukaitis mirė sausio 4 d. Palūko daug savo kolegų Ciceroj ir Chicagoj. Lietuvoje jis yra pastatęs Kauno Klinikos namus. Sausio 4 d. mirė buvęs Kauno Apygardokos namus. Sausio 4 d. mirė buvęs Kauno Apygardos Teismo Skyriaus pirm. Kavaliūnas.

Sunkiai suparalyžuotas kun. F. Gureckas dar tebesigydo. Jis daug dirbo Lietuvos Dukterų šalpos darbe. Yra įkūręs 71 gatvėj senelių globos namus.

Gabus miesto meras - Chicagos meras Daley, dėka savo sumanumo, nugali įvairias kliūtis. Valstybei neduodant lėšų mokykloms, jis galvoja leisti savoloterija, nes Illinois loterija labai čiulpia daug pinigų, o laimėjimų premijų labai mažai. Iš lietuvių paskutiniu laiku laimėjo 300.000 darbininkė, Gražina Novasodienė, našlė, prieš 8 metus atvykusi į JAV

Mokyklų ardyme didžiausius skandalus kelia meksikonai ir juodoji rasė. Negras rev. Jackson užsigeidė išmesti iš vienos mokyklos baltąjį direktorių. Kėlė protestus, demonstravo ir laimėjo.

Federalinės valdžios teisėjas nusprendė neduoti Chicagos policijai trūkstamų 95 milijonų, kad neva neužtenkamai yra negrų jos tarnyboj. Meras Daley atkirto, klausdamas, kiek yra kitų tautinių grupių: lenkų, italų, meksikonų, lietuvių, policininkų?

-Kronikos III tomas -

Jau pradėtas rinkti III Kronikos tomas ir rudenį pasieks skaitytojus. Tai labai reikšmingas dokumentinis darbas. Knyga išsiverčia iš praėjusių ledinių gauto pelno ir specialiai lietuvių paaukotų lėšų. Yra bendras Šalpos Centras ir visų aukos įrašomos taip kaip aukotojai pageidauja: ar dabar jas naudoti, ateityje ir į kuriam tikslui.

- Margučio Radijo -

Ši programa tikisi nuo kovo mėnesio gauti patogesnį sau laiką. Ved. P. Petrutis ir jo talkininkai vis rengia parengimus ir telkia lėšas.

Bal. Brazdžionis

KREIVI VEIDRODŽIAI

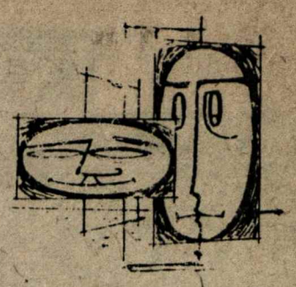

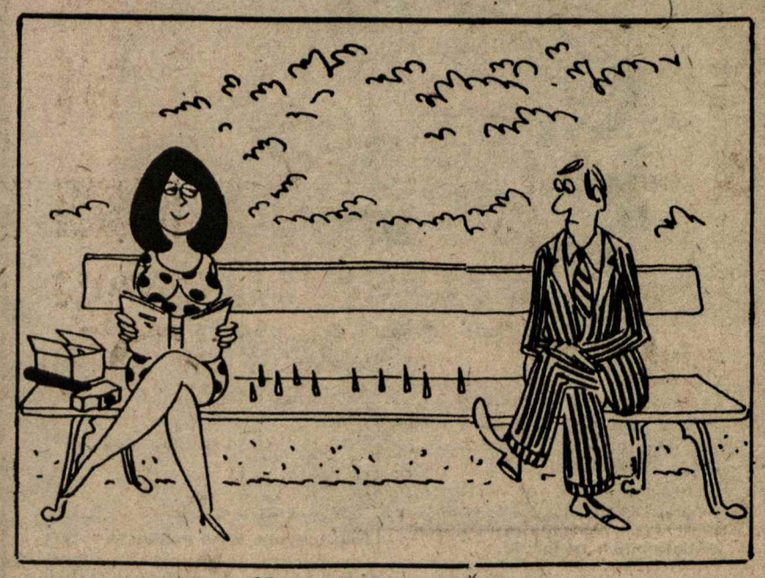

SPAUDOJE PASIŽVALGIUS

- Specialus korespondentas tvirtino, kad Lietuva parduota, o josios atstovai apgauti, bet jis net judo grašius pradėjo skaičiuoti.
- Dauguma moksleivių nedrįso išsižioti ir tuo budu negavo iš stovyklos, kiek butų galėję.
- Lietuvių Bendruomenė turetų pareikalauti iš to "koplyčių meisterio" smulkios apyskaitos.

Vitalius

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

A A A
JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.
LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)
susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateięs pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127
NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI, YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVĖIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik $7.00

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

1976. II. 4

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

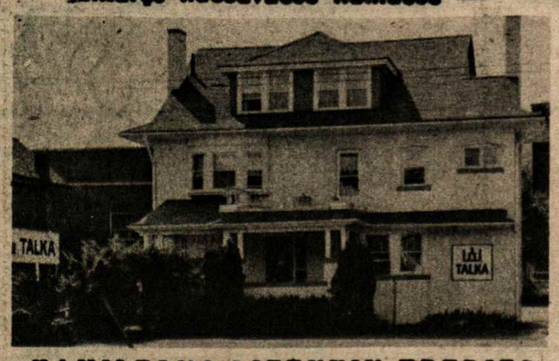

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

MOKAME UŽ:	
Depozitus (P.C.A)	6%
Santaupas (Nuo spalio 1 d.)	8%
Terminuotus depozitus 1 metų	9½%
IMAME UŽ:	
Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $6,500,000

LABAI PRASMINGA INICIATYVA

Švenčiant Lietuvos Kariuomenės atkūrimo sukaktuves praeitų metų lapkričio mėn. 22-23 d.d. Jaunimo Centrui buvo dedikuota visa eilė portretų, buv. Lietuvos karalių, kunigaikščių, prezidentų ir kitų žymūnų.

Mūsų jaunajai kartai, pasakojant apie Lietuvos garbingą praeitį bei buvusius valdovus, niekad nepajėgsime pertelkti tokio vaizdo, kokį patys gali susikurti, pamatų atatinkamus pavelkslus.

Pagarba priklauso DLK Algirdo Šaulių kuopai, o tuo labiau tos kuopos valdybai už šią gražią ir taip prasmingą iniciatyvą.

Dailininkai, kurdami šiuos pavelkslus įdėjo daug darbo, bet tų pavelkslų įrėminimas, įrašai ir kitoks aptvarkymas, irgi pareikalavo dar papildomų išlaidų ir rūpestingo darbo, kurį labai puikiai atliko aktyvus kuopos šaulys V. Saulis. Gi sukabinus minimus portretus ir Jaunimo Centro salės vaizdas pasikeitė ir tapo lyg kad mažytė meno galerija. Taip pat priklauso didelė padėka ir J. Centro šeimininkui-prel. J. Tadarauskui-kuris šią šaulių iniviatyvą nuoširdžiai parėmė. Tenka pabrėžti faktą, kad DLK Algirdo Šaulių Kuopa yra viena iš jauniausių organizacijų Hamiltone, bet skaičiumi yra skaitlingiausia ir finansiniai stirpiausia, o visuomeninėje-tautinėje veikloje yra pirmaujanti. Kai kitos organizacijos jau tik popieriuje figūruoja ir nepajėgia organizuotai pasirodyti net didžiųjų tautinių švenčių proga, tai DLK Algirdo Šaulių Kuopa kiekvienu atveju aktyviai pasireiškia.

Taip, kiekviena pradžia yra sunki, taip ir šios kuopos pirmi žingsniai buvo sunkūs: entuziastų pradžioje nestigo ir noriai ėmėsi įvairaus darbo, bet energija greitai išsisėmė ir vienas kitas pasitraukė ne tik iš bet kokių pareigų, bet išsibraukė net iš kuopos sąrašų.

Bet šaltas, ramus darbas kuopos valdybos, visas intrygas bei nepamatuotus skundus lengvai pašalino ir kuopą išvedė į pirmaujančias gretas. K-s.

LIETUVIAI VOKIETIJOJE

IŠ LIETUVOS KILUSIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

"Žmogaus gyvenimo prasme yra tai, kad nuolatos aiškiau ryškėtų esminiškasis, taurusis žmoniškumas"
Vidūnas

Reikia džiaugtis, kad Vakarų Vokietijoje turime Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos laisvalaikio ir suvažiavimams susitikimo namą/5300 Bonn- Bad Godesberg, Annaberger str. 400/, kurį 1952 m. mūsų bažnyčios vicesenjoras ir sumanus organizatorius kun. Juozas Urdzė su keliais draugais tą išdegusį pastatą ir sklypą su skolom nupirko ir iš naujo atstatė. Nuo to laiko be pertraukos čia dirbamas ekumeninis darbas. Kunigo J. Urdzės įsitikinimu, tai yra Dievo valia ir paskirtis, ir jo gyvenimo uždavinys.

Jame įvyko 1976 m. sausio 8-11 d.d. evangelikų ir reformatų Bažnyčių kunigų, gimusių, augusių ir studijavusių nepriklausomoje Lietuvoje ir dabar gyvenančių V. Vokietijoje, suvažiavimas. Buvo kviečiami visi be tautybių skirtumo. Tai pirmas toks bandymas po 35 m. gyvenimo išeivijoje. Šis suvažiavimas buvo tikras laimėjimas kiekvienu atžvilgiu, tik gaila, kad nevisi galėjo atvykti.

Numatytas pagrindiniu paskaitininku apie Lietuvos lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios istoriją garbės senjoras kun. A. Gelžinius iš Braunschweigo staiga susirgo ir turėjo atsigulti ligoninėn. Jis iš ten atsiuntė visiems suvažiavimo dalyviams sveikinimo raštą.

Sveikinimo telegramą atsiuntė ir reformatų Bažnyčios kunigas Fridrikas Barnelis iš Hofheim/Taunus.

ĮSIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Šiaurės Amerikoj ir Europoj "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaiko **plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis,** padeda atgauti **naturalią plaukų spalvą.** JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoj. JIB Medicine Lin. 8 uncijos 16 savaičių $6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

6 psl.

toronto

popietė savuose namuose

S. Pranckūnas

Neatkreiptas dėmesys į viešnią. Tarpšvenčio sekmadienio popietėj į Lietuvių Namų svetainę šiandien tesusirinko šiek tiek mažiau žmonių. Daugumas, aišku, dar tebesipagirioja, ar tebegyvena tik ką praėjusių Kalėdų nuotaikom, tęsdami nesibaigiantį svečiavimasi ir nebegalėdami ateiti į savus Namus.

Bet šį sekmadienį svečių tarpe yra žymi viešnia iš Montrealio. Tai buvusi Lietuvos Valstybės Operos primadona Elzbieta Kardelienė, atvykusi šventėms pas gerą pažįstamą Ona Indrelienę.

Šeimininkas J. Strazdas, tik aprodęs Lietuvių Namus, atlydi, savo amžiuje puikiai atrodančią viešnią, prie dar tebepietaujančių Kardelienės bičiulių stalo. Viešnia atsisėdusi dėkoja J. Strazdui už aprodymą ir tokį malonų dėmesį. Ji gėrisi matytom išdekoruotom salėm, dailininko J. Dagio panorama Pensininkų kambaryje, Gedimino Pilies mene ir apskritai erdviais Lietuvių Namais. Tuo pačiu viešnia išreiškia savąjį nepasitenkinimą tik ką apturėtu patyrimu Anapilyje. Ji ten, aplankiusi "Tėv. Žiburius", ir buvusi nemaloniai nustebinta. Administracijoje besiteiraudama apie redaktorius ir apie laikraštį apskritai, ji nesulaukė jokio dėmesio. Viešnios nuostabai, raštinėje buvęs Petras Bražukas ne tik nieko neparodęs, ne tik nieko nepaaiškinęs, bet nepakėlęs akių nuo popieriais apversto stalo. Ir tai atsitikę sekmadienį, tuojau po pamaldų.

Akimis įtaigodama ir prie kito stalo atsisėdusį J. Strazdą, Kardelienė aiškina tenykščio priėmimo palyginimą su Lietuvių Namais: tai buvęs kaip nakties ir dienos patyrimas.

Prie to paties stalo sėdį naujieji Lietuvių Namų nariai Jurgis ir Teofilė Dagiai, taip pat ponia O. Indrelienė, skulptorė Elena Docienė, dr. Elena Zubrienė ir Genovaitė Kuzmienė nenori patikėti tokiu Anapilio priėmimu. Bet visi pagaliau sutinka, kad taip nuoširdžiai kalbančiai viešniai negalima nepatikėti.

Kelionės reikalu į Lietuvą. Prie kito pietaujančių stalo Anicetas Lukošius, išleidęs savo visą šeimą į Pietų Ameriką, į jaunimo kongresą, pasakoja, kaip Oshawos meškeriotojų klubas ekonominiu pagrindu organizuoja kelionę į Lietuvą. Svarbiausia tos idejos paskirtis, tai prieinamoje kainoje ir likusios kelionės laiko praleidime.

Raštu suvažiavimo dalyvius dar sveikino: kun. Butkevičius iš Bochum, kun. A. Franzkaitis iš Freistatt, kun. K. Felgendreheris iš Hamburgo, dabart. Lietuvos Konsistorijos pirm. kun. Jonas Kalvanas iš Tauragės/pasirašė visi Konsistorijos nariai/, senj. kun. A. Trakis iš Chicagos ir kun. Martynas Preikšaitis iš Los Angeles, USA.

Pirmą dieną po pamaldų, kurias laikė kun. R. Vymeris, visi susirinkę pasidalino jaunystės prisiminimais, apie studijų laikus. Kiekvienas padarė po trumpą pranešimą apie išeitą mokslą ir darbo stažą. Kun. J. Urdzė papasakojo apie Annabergo namo įsteigimą, įvairius suvažiavimus, jo džiaugsmus ir rūpesčius.

Penktadienį buvo pravestas Biblijos darbas iš laiškų Romiečiams 9.

Kadangi šis suvažiavimas buvo surištas su liet. evangelikų Naujųjų Metų sutikimu, tai jau vakare buvo susirinkę 25 žmonės. Vakarines pamaldas laikė kun. diak. Fr. Skėrys. Po to buvo vakarojama prie židinio su dainomis ir pranešimais. Nikodemas Juršėnas, filosofijos mokslų kandidatas docentas iš Vilniaus, stažuojąs ir ruošiąs disertaciją Bonnos u-te, dalyvavo kaip svečias šiame suvažiavime ir supažindino dalyvius su Lietuvos aukštųjų mokyklų veikla ir švietimo reikalais.

Šeštadienį Biblijos studija buvo pravesta iš Mato Evangelijos 20, nuo 1 iki 16 pers kyrimo. Čia kiekvienas prisidėjo prie šios studijos ir davė savo teigiamą įnašą.

Po pietų paskaitą skaitė dr. Vytautas Bylaitis iš Bonnos apie naujai įsteigtą Lietuvių Kultūros D-ją, jos tikslus ir ateities gaires.

Dail. Alf. Krivickas suruošė Lietuvos knygų, žurnalų, fotografijos parodą ir skaitė paskaitą apie Lietuvos dailę šiandien, iškeldamas pagrindinius jos bruožus.

Kun. diak. Fr. Skėrys suruošė krikščioniškų knygų, laikraščių ir žurnalų parodą. Jis išstatė virš 50 knygų: Biblijų lietuvių kalba nuo 1895, išleistų Hallėje, 1905 m Berlyne, Londone 1923 m., Naujųjų Testamentų, Mišių knygų Aug. Erdm. Franko iš 1900 m., giesmių ir maldų knygas, 4 kalendorius, išleistų dabartinėje Lietuvoje, visas evangelikų knygas, išleistas išeivijoje ir kt.

Vakarines pamaldas šeštadienį laikė dekanas Jurgis Gunga. Buvo susirinkę virš 40 žmonių.

Po vakarienės kun. diak. Fr. Skėrys parodė skaidrių iš lietuvių evangelikų liuteronų gyvenimo Vak. Vokietijoje, apie Vasario 16 gimnaziją, apie Evangelikų jaunimo ratelio iškylas ir savo ordinaciją į kun. diakonus.

Vicesenj. kun. J. Urdzė parodė skaidrių apie savo dvi keliones 1975 m. po Lietuvą.

Pavaduodamas susirgusį senj. kun. A. Gelžinį, paskaitą apie liet. evang. liut. istoriją taisyklinga lietuvių kalba skaitė fil. dr. kun. Gustavas Vagneris.

Ekskursija numatoma gegužės pabaigoje. Kaip taisyklė, su penkiom dienom Vilniuje, o likusį laiką, birželio pradžioje, Jugoslavijoje, prie žydriosios Adrijos. Su galimybe pasirinkti pageidaujamą apsistojimo vietą.

Kaip Anicetas toliau aiškina, pagal Inturisto informaciją, nesą reikalinga iš anksto apmokėti už duodamą Vilniuje maistą. Taip pat ir kitais atvejais galimos ekonominės lengvatos. Kas svarbiausia, kad dabartinėm kainom kelionė nekainuosianti net $ 1000. Tik tiek, kad važiuojančių grupė turi būti ne mažesnė kaip 10 asmenų. Septynis užsirašiusius žmones jie jau turi. Dėl likusių trijų, ar net didesnio skaičiaus, atrodo, neturėtų būti didesnės problemos. Ypatingai turint omenyje, gan jau prieinamą kainą. O smulkesnes informacijas galima gauti paskambinus Oshawoje 5769016, Toronte 5360911.

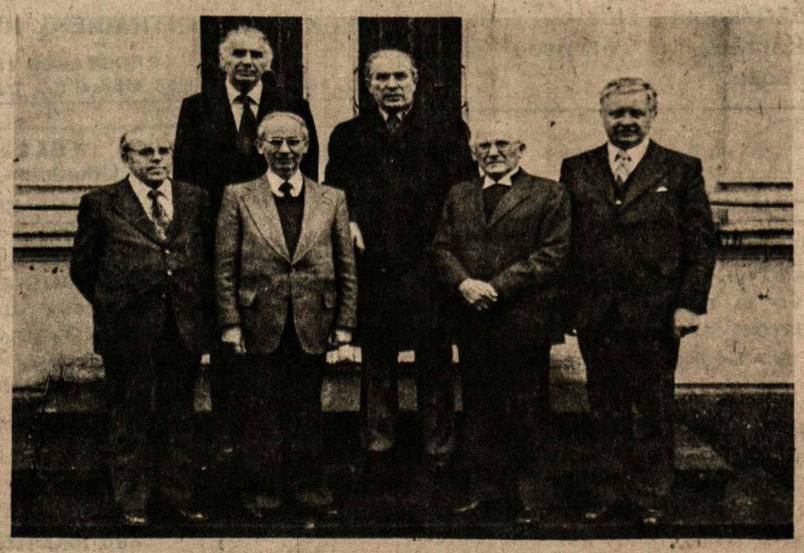

Lietuvių evangelikų liuteronų kunigai dalyvavę suvažiavime Bad Godesberge. Iš kairės pirmoje eilėje: Martynas Klumbys iš Bensheimo, Gustavas Vagneris iš Wietze, Mikas Klumbys iš Barntrup ir diakonas Fr. Skėrys iš Mannheimo; antroje eilėje: Juozas Urdzė iš Bonn-Bad Godesbergo ir dekanas Jurgis Gunga iš Lippstadt-Benninghausen. Nuotrauka F. Skėrio.

LIETUVIŲ NAMAI

Š.m. vasario 21 d., šeštadienį, 7 val. v. visi lietuviai yra kviečiami į LN Vytauto Didžiojo Menę linksmam pobūviui.

Programą atliks Aitvaras.

Veiks bufetas ir baras, 5 asmenų orkestras gros šokiams. Vakaro pelnas, jei toks bus, skiriamas Menei papuošti.

LN Vyrų Burys siekia, nenorint atsilikti nuo Moterų Būrelio, jau 35 narių skaičių.

Darbo pradžiai vyrai sudėjo po 2 dol. Specialiai paaukojo Kazys Zaras - $10, ir Bronius Žolpys - $ 20.

St. Jakubauskas metalines Lokio duris puošia medžio papuošalais. Atelkite pasigėrėti.

Šį sezoną Varpo Choro repeticijos Gedimino Pilies Menėje vyksta pirmadieniais moterims ir antradieniais vyrams, 7:30 val. vakaro.

Į LN narius įstojo ir nario įnašus įmokėjo:

Vyt. Bubelis, G. Adomaitienė ir Ant. Mingėla-po $100; Z. Šimkus-$75, P. Vedeckis ir I. Nastajus-po $25, jaun. Pr. Jankauskas - $ 1.

● Pakrikštyta Vilija Aistė Karka, Rimanto ir Aušros Karkų dukrelė.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių draudą • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be muito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma ppsiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

montreal

Pagerbti dainos menininkai

• Sunkiai susirgo H. Matulevičius, buvo operuotas Jewish General ligoninėje.

Jis emigravo iš Lietuvos į Izraelį, iš ten pasiekė Romą ir kurį laiką dirbo Lietuviškoje Viloje. Nuo rudens apsistojo nuolatiniam apsigyvenimui Montrealyje.

• Choreografė Birutė Vaitkūnaitė-Naglienė pakviesta paruošti choreografiją Ottawoje, Baleto Mokykloje. Ji ten praleidžia kiekvieną ketvirtadienį.

• Marta Kinienė išvykus atostogų į Floridą.

• B. Rupšienė išvyko į Floridą 3 savaitėms atostogų. Tik nuvažiavus- skubėjo ir suspėjo į montrealietės sol. Ginos Čapkauskienės koncertą.

• J. Zavys su šeima išsikėlė į Torontą. Kol kas pasistojo pas gimines, tautinių šokių vadovus R. ir J. Karasiejus, kurie buvo atvykę į Montrealį jų išlydėti.

• Buvo susirgę, kai kurie buvo operuoti ir gulėjo ligoninėse:
J. J. Guzevičienė, J. Mačionis, St. Virbalas, J. Urbanavičius, T. Zaveckienė, P. Jokubka, P. Jakšys, J. Svotelis, J. Balsys.

Š.m. sausio 17 dieną Aušros Vartų parapijos salėje buvo surengta, parapijos choro iniciatyva, vakarienė pagerbti: E. Kardelienę, jos 75 m. amžiaus sukakties proga, Mrs. M. Roch, 10 m. parapijos choro dirigavimo sukakties proga ir solistą A. Keblį, 10 metų chorui vadovavimo sukakties proga.

Be choristų ir jų šeimos narių, vakarienėje dalyvavo solistės E. Kardelienės draugų būrelis.

Pianistas K. Smilgevičius savokalboje plačiai nušvietė solistės nueitą kelią Neprklausomoje Lietuvoje kaip operos solistės - primadonos. Jos meninė veikla nenutrūkstamai tęsiasi ir dabar. Ji aktyviai reiškėsi kaip solistė koncertuose Vokietijoje, bei Detmolde paruoštoje operoje "Sevilijos kirpėjas". Persikėlusi į Kanadą, ji su koncertais yra aplankiusi visas didžiąsias lietuvių kolonijas Amerikoje ir Kanadoje. Be to, ji reiškiasi ir tebesireiškia kaip gera pedagogė dainavimo ir pianino pamokose. Per jos rankas yra perėję daug jaunosios kartos atstovų. Palinkėjo dar ilgus metus darbuotis muzikos srityje.

Solistas A. Keblys sveikino solistę ir dėkojo jai už suteiktą pagalbą ir patarimus jo darbe ir prisegė jai gėlių.

Viso choro vardu sveikino choro seniūnas H. Celtorius ir įteikė solistei gėlių vazoną.

Solistė E. Kardelienė savo nuoširdžiu žodžiu padėkojo rengėjams ir kalbėtojams už linkėjimus.

Džiugu konstatuoti, kad ji jaučiasi sveika ir stipri, ir pagal savo garbingą amžių, prasmingai leidžia gyvenimo dienas. Didesnę vienatvės naštą pajunta tik didžiųjų švenčių metu. Džiaugiasi, kad ir tada ji nebūna pamiršta - turi progos gerųjų draugų tarpe pabendrauti. Be to, ta proga ją prisimena dalis jos buvusių mokinių, kaip tai sesutės Dalia ir Linda Blauzdžiūnaitės ir daugelis kitų.

Solistė džiaugiasi, kad Aušros Vartų parapijos choras yra patekęs į geras, muz Mrs. Roch rankas, todėl jis geriausiai gieda visame šiaurės Amerikos kontinente / geriausias lietuvių bažnytinis choras /.

Choristas V. Kačergius, būdamas gyvu liūdininku, iškėlė visus faktus, kaip buvo atrasti tie du choro šulai: Mrs. M. Roch ir A. Keblys. Juos gi atrado 1965 metų ankstyvą rudenį tuometinis klebonas K. Pečkys. Taigi, jie labai glaudžiai bendraudami per tuos 10 metų, išvedė chorą į aukštumas.

Dirigentė Mrs. M. Roch ir meno vadovas sol. A. Keblys viso choro vardu buvo pasveikinti seniūno H. Celtoriaus. Įteiktos kuklios dovanėlės bei gėlės dirigentei.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORO SENIŪNAS H. CELTORIUS IR VADOVAS A. KEBLYS PRISEGA ORCHIDEJOS KORSAŽĄ SOLENIZENTEI MUZIKEI M. ROCH, UŽ NUOPELNUS CHORUI PER DEŠIMTĮ DARBO METŲ.; APAČIOJE – SOLISTĖ ELZBIETA KARDELIENĖ SU PARAPIJOS KLEBONU TĖV. JONU KUBILIUM. Nuotrauka Danos Blauzdžiunaitės.

Dirigentė savo žodyje dėkojo visiems ją pasveikinusiems ir pasidžiaugė choru, nors jai tie pirmieji 10 metų buvo gana sunkūs. Dabar viskas eina lengvyn irtikisi, kas ateityje viskas eis sklandžiau. Dėkojo A. Kebliui už jo nepaprastai sunkų ir svarbų darbą - meno vadovo ir koordinatoriaus.

Klebonas, Tėvas Kubilius sveikino visus jubiliatus ir dėkojo už jų atliktus didelius darbus parapijai ir lietuvių visuomenei.

Palaimindamas stalą, Tėv. Kubilius užbaigė oficialią dalį. Toliau vyko vaišės ir pasilinksminimas - šokiai. Vaišės buvo surengtos "atsineštinių" būdu. Jas organizavo choro valdyba su Z. Urbonienė priešaky.

Moterų atnešta užkanda buvo įvairi ir skani. Gi "šlakelis gomuriui pavilgyti", atneštas vyrų, žinovų nuomone, taip pat buvo geras. Taigi vakarienės dalyviai užkandžiavo, gėrė ir šoko iki vėlyvos nakties. J. Celtoriaus muzika buvo nepaliaujamai ir grojo be pertraukos. Choristai net neturėjo progos savo balso stygų išmėginti, nes reikėjo šokti ir šokti.

Tad ilgiausių, laimingų ir džiaugsmingų metų sukaktuvininkams! V.K.

• Montrealio Tauro sporto -krepšinio komanda, nežiūrint šalčių, paskutiniu metu dalyvavo keliose rungtynėse.

• Talentų vakaras praėjo labai sėkmingai. Nežiūrint didelių šalčių, dalyvavo apie 20 jaunųjų talentų.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1976

SEPTYNIOS DIENOS (6 naktys) VILNIUJE

Kaina nuo $849.00 (laukiama patvirtinti)

IŠVYKIMO DATOS: Gegužės 20 ir 27 d.
Birželio 17 d.
Liepos 15 d.
Rugpiūčio 12 d.
Rugsėjo 2 ir 9 d.

14 dienų su visu išlaikymu – Vilniuje – Minske (tik 132 mylios nuo Vilniaus) – Maskvoje.

SKAIČIUS RIBOTAS – REGISTRUOKITĖS!

Mes paruošiame reikalingus dokumentus atsikviesti vizitui jūsų gimines iš Lietuvos į Kanadą.

RUOŠIESI Į MIAMĮ ? – UŽSIRAŠYK PAS MUS, tik $ 133.00, į ten ir atgal!

KELIAUK ŠIMET PRO MONTREALĮ IR PAMATYK OLIMPINES ŽAIDYNES MŪSŲ MIESTE.

Rašyti angliškai:
ADRIA TRAVEL SERVICE
4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL P.Q. H2W 1Y7 CANADA
Tel: 844-5292 ir 844-5662.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į
LIETUVA

- Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir švarkams - šimtaprocentinė rusiš – pusė kainos.
- Anglška medžiaga 100% vilnonė. Vilnone arba polyesterio – nuolaida iki 60%.
- Skarelės vilnones arba šilkinės ir naujausiais piešiniais.
- Megztukai, golfui ir puloveriniai – didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
- Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $49.00.
- Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) – pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

Siuntinius siunčiame paprastu ir oro paštu. Priimame užsakymus automobiliams, šaldytuvams, televizijoms, pinigų Certificates ir kt. (Turime 22 metų patyrimą).
Prašome užeiti ir įsitikinti.
A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., LaSalle. – Tel. 366-7281
- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.

Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

FINA TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE – SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT – REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC – BRAKE SERVICE
TUNE-UP – TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.,
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

3 HRS DRY CLEANING SERVICE PATARNAUJA
Spécial du samedi - Saturday Special
IN BY 1 P.M. LES VÊTEMENTS ENTRÉS A
READY BY 5 P.M. SERONT PRÊTS A
Dino's
VALOME VISŲ RŪŠIŲ APRANGĄ! ŠEŠTADIENIAIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!
CLEANER AND VALET SERVICE LTD.
NETTOYEURS - CLEANERS
7661-A CENTRALE 365-7146
495-90e Ave. 366-1143

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
– tel. 366-6237- 3896.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE – LASALLE – 365-0770

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laikė saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

FREE SHOP AT HOME
Carpet Sales & Installation
Harding – Bigelow – Celanese – Kraus – Burlington – Venture –

William Dicks
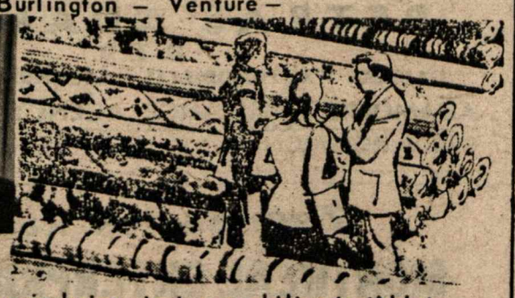
PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais išklojuu gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik $1,75 už kv. jardą).
- Mano specialybė ir laiptų bei sienų išklojimas.
- Padarau madingus pakeitimus.
- Pristatau į namus pavyzdžius.
- Padarau išmatavimus ir įkainavimus nemokamai.

Skambinkite tel: 768-6780 – 7962

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės – De La Verendrye, prie Lapierre ir vandens konalo. Tel. 365-3364.

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių prietaisų pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame – Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
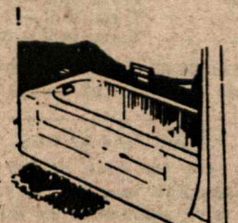
Plumbing & Heating kontraktorius.
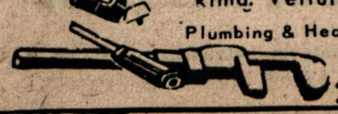
140 - 2e AVENUE LASALLE,
366-0330

NL REIKALAI

Šį NL numerį tenka išleisti pavėluotai, nes pirmadienį, spausdinimo dieną, Montrealyje siautė nepaprasta pūga. Redakcijos patalpose nebuvo nei šviesos, nei šilimos, o ir spaustuvė nedirbo. Joje dabar yra susikrovusi darbų eilė.

Esame priversti atsilikusiems prenumeratoriams priminti atsiskaityti, ypač gyvenantiems JAV-se, nes pašto išlaidos jau pakeltos, apie 200% laikraščių persiuntimui. Būkite malonūs mums pranešti, jeigu ir atsisakote prenumeratos, kad be reikalo nesiuntinėtumėm...

Nuoširdūs ir darbštūs NL bendradarbiai- Al. Gimantas -Astašaitis iš Michigan'o, praleido šventes Floridoje. Taipgi buvo išvykęs L. Adomavičius iš Toronto, o šiuo metu išvykę torontiečiai dr. J. Kaškelis, J. Karka.

Sulaukiame paramos akcijų pavidale: šiais metais akcijų jau nupirko Mykolas Rutkauskas už 100 dol. /10 akcijų/. Jis dabar turės viso 40 akcijų. M. Rutkauskas be garažo Fina, dar turi keramikos studiją ir krautuvę /žiūr. skelb. 7 psl./.

Taip pat įsigijo 7 akcijas montrealietis Stasys Palaitis. Jis išrašydamas čekį, 100 dol. vertės, pasakė: Man nėra svarbu, kaip juos skaitysite- už prenumeratą ar akcijas, bet duodu kaip paramą.-

Tad, vykdant vajų, buvo sukelta $ 8.140. Dabar yra $ 8.310.

Ačiū! Ir laukiama atsiliepiant kitus. NL

• Pirmosios Kanados Dainų ir Tautinių Šokių šventės leidinį "Hamiltono Lietuviai" galima gauti ir paštu šiuo adresu: K. Mikšys, 18 Barton St. W., Hamilton, Ont. L8L 1A1. Leidinio su persiuntimu — $5.00.

• Praeitame numeryje Tautos Fondo padėkoje praleista Augustino Kalvaičio pavardė, kuris aukojo 40 dolerių.

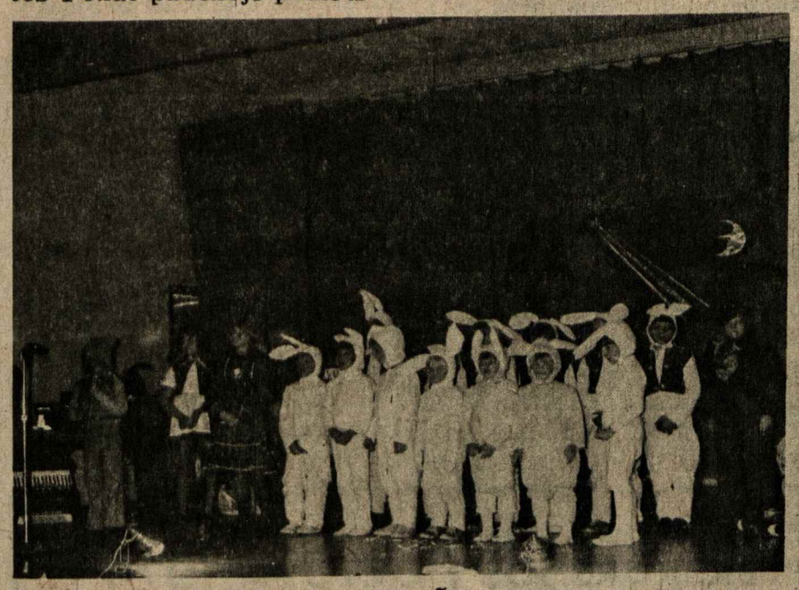

Vaikų Eglutėje dalyvavo apie 35 vaikai. Pagrindiniai personažai-Skaitytoja-K. Gruodytė, Voveraitė-A. Verbylaitė, Ežys-Vyt. Gruodis, Varnas-J. Keršys, Meškinas-L. Knystautas.

Šoko 12 snaigių, 6 kiškiai, 6 pašto kiškiai ir 6 meškiukai.

Karolina Ottaitė ir Živilė Jurkutė gražiai padeklamavo.

Lietuvos valstybės atstatymo 16 Vasario šventės

MINĖJIMAS

Montrealyje,

įvyks vasario 22 d., sekmadienį. 11 val. iškilmingos pamaldos Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero bažnyčiose. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

3 val. p.p. PLATEAU SALEJE, 3710 Calixa Lavalle minėjimo iškilmingas AKTAS. Buv. KLB Krašto Valdybos pirmininko Eugenijaus Čuplinsko paskaita.

Meninę programą išpildys: sol. Gina Čapkauskienė, Aušros Vartų parapijos choro Vyrų Oktetas, Lituanistinės Mokyklos tautinių šokių grupė ir Montrealio lietuvių jaunimo ansamblio "GINTARO" jaunesnieji – "Gintarėlis"

Maloniai kviečiame visus lietuvius minėjime dalyvauti.

KLB Montrealio Apylinkės V a l d y b a

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

LEFEBVRE & ROBERT
AMEUBLEMENT - FURNITURE INC.
PARDAVIMAS

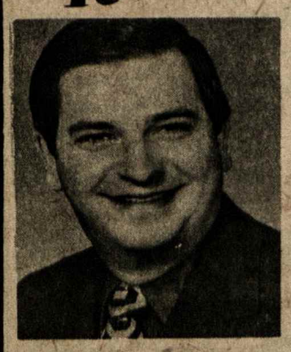

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

PASINAUDOKITE PRITYRUSIU MŪSŲ PASITARNAVIMU!

RENDELL'S AUTO REPAIRS
GENERAL MECHANICAL REPAIRS
TUNE UPS, BRAKES
MOTOR & TRANSMISSION, ETC.
TEL.: 636-6417
735 LAKESHORE DRIVE
DORVAL

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

GERA PROGA
Puikiai įrengta ir net kilimu išklota NL redakcijos žemutinė patalpa. Išnuomuojama susirinkimams bei kitokiems reikalams.

PARDUODAMI GEROS KOKYBĖS GINTARINIAI KAROLIAI.
Skambinti 482-3973

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA
3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7
PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų – 721-0614

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

PHARMACIE Gagnon
ROBERT GENDRON LPH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE 366-9742
ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO
VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

NESITIKĖTOS – ŠIŲ DIENŲ KAINOS
4 AMC
PAVYZDYS:

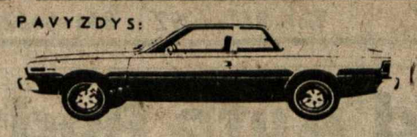

HORNET 1975
2 durų sedan 6 cilindrių reguliariu įrengimu pagrindine kaina
GREMLIN 1975
6 cilindrių 232 p.c. reguliariu įrengimu pagrindinė kaina
MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI JUMS PASITARNAUS!
MATADOR 1975
2 durų coupé 6 cilindrių reguliariu įrengimu pagrindine kaina
PASIKALBĖKITE SU MANAGER - ABE BASERMAN
1— nesudėtinga, bet tvirta garantija
2— 100% 12 mėn. arba 12,000 mylių (fabrikinė garantija)
3— inspekciniai 37 patikrinimai pagrindinių dalių
4— speciali apsauga važiavime
st. lambert AUTOMOBILE LIMITED
860 Taschereau, Greenfield Park • 676-7901

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
606 Cathcart (prie Phillips Squore), Suite 405.
Montreal, P.Q. – Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. – 1 m.	9%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. – 2 m.	9,25%	Investacines nuo	11.0%
Term. ind. – 3 m.	9.75%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.
Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.